

مکتبہ عربیہ صہول

دالی : ۶

محرر - اگسٹوس ۱۹۲۷

بیوی جلد

دارالفنون

الطبیعت و کلینیک
الطبیافاکولٹی مکتبہ عربیہ

فلسفه، اجتماعیات، تاریخ، جغرافیا، ادبیات

ایکی آئندہ بنسٹر اول نور

مندرجات

عقل منطق، وجدان منطق	ضلیل نعمت احمد
فلسفہ اسطلاحی	” ”
ابتدائی ذہنیت	” ”
روضو نک فلسفہ سی	اسماعیل حفی
سوقراط	محمد عزت
آمریقادہ اجتماعیات تدریساتی	” ”
تورک فیلسوفی فارابی	ازمیری اسماعیل حفی

استانبول - دولت مطبعہ سی

۱۹۲۷

ابتدائی ذهنیت

- ۳ -

رُبَا

هیئت مجموعه سیله تجربه، بزه اولدینی کی ابتدائی ذهنیته ظاهر او لازم. زمان، مکان علیت باشقا تورلو تصور ایدلش و علی الخصوص حس ایدلش اولدیندن دولایی یالکز قادر و بر آز نخالف ایدر دکل؟ کذلک معطالرده داها متک، و بر معناجه داها زنکیندر. بزه اولدینی کی او نلره ده محسوس عالمک ویردیکی معطالره، حواسک ادرارک ایتدیکی محسوس شائینترک هیئت مجموعه سنه، ابتدائیله کوره، هریرده و داماً حاضر او لان و هپسندن داها چوق اهمیتلی او لان سری قدر تلردن ظهور ایده ن معطالر انضمام ایدر، ياخود داها ایسی، قاریشیر. بومعطالری ناصیل طوپلامه لی، و حصول بولمری کجیدیکی وقت بونلری ناصیل استجلاب ایتمه لی و بونلری ناصیل تفسیر ایتمه لی و ناصیل تصنیف ایتمه لی؟ ابتدائی نفسک ایفا ایتمه سی لازم کلن بوقادرافوله لر وار، و بونلره عائد معاشری تصورلر Représentatives collectives بزه صوك درجه ترک Eoampléité اظهار ایدرلر. ایدی، ابتدائی جمعیتلرده بر چوق مشاهدلر طرفندل کورو لمش او لان ذهنی رخاوتك، مرآقیز لعلک، قیدسز لکک همه ن همه ن داماً شائی او لقدن زیاده ظاهری اولدینی آکلاشیلیر. سری قدر تلرک تأثیری کندینی کوستر کوسترن او قادر او یقه ده او لان بو نفسلر همه ن او یانیرلر. آرتق نه قیدسز در، نده حسیز در؟ او نلری دقتلی، صبرلی و حتی ماهر و قور ناز او له رق کورور سکن.

شبہ سز او فلک طوتقلری یول بزمکی کی، او کنده نامحدود داده اها او زاقله کیده بیله جک بر میدان بولنان علمی معرفته Connaissanee scientifique، و کلی مفهوم لرک Conceptes تشکله ایصال ایمز. پک چاچوق هدفه واصل او لور، ياخود اصلاً نهایته واره ماز. بوندن باشقا، او نلری مشغول ایدن معاشری تصورلرک اکثریسی پک بلای بر هیجان حالتده، و آرالرنده موضوع او لان قبل الارتباطلر Préliaisons پک چوق کره قبل المطلق PréloJique و تجربه یه غیر نافذ بر ماهیتی حائز درلر.

ابتدائی نفسه کوره هر شیدن اول ، آلهه ایتمسی مهم اولان شی ، ابتدائیلرک کندیلرینی هر طرفدن احاطه ایتدکلارینی حس ایتدکلاری سری قدر ترک Puissances miystiopns تأثیریدر . بو قوتلر ، ماهیتلری ایجادنجه ، غیر مشهود وغیر محسوسدر . بو قوتلر آنجاق چوق واضح ، آز چوق مواطن ظهورات ایله کندیلرینی کوسترلر . شو حالده اونلری تمیز ایتمک ، اونلری طوپلامق ، واونلری اکلامق لازم کله جکدر . ذاتاً یوقاریده کورولدیکی کی عادته مخالف ، قضارا ، فوق العاده نظره چارپار و ناکهانی اوله رق ظاهر اولان هر شی کیزلى قدر ترک بر ظهوری اوله رق تفسیر اولنور . فقط دیکر ظهورات وارکه داها دوغروden دوغرویه ، و غلی الخصوص داها منتظم بر صورتده اوله رق ، بو قدر تر او ظهورات واسطه سیله استقبالده و قوع بوله حق شیئی بیلدیرلر ، و عادتا ، فردی ياخود اجتماعی زمره‌ی او و قعده‌دن خبردار ایدرلر . رؤیا ، ایی ياخود فنا فال بو قیلدندر . بو ظهورات کندیلکنندن واقع اولدقلری زمان ابتدائی ذهنیت بونلری تحریک ایتمک ایچین تدبیر دوشونور . بونلری کندینه استیجلاپ ایتمه‌نک چاره‌لرینی کشف ایدر (مستجلب رؤیالر ، باقی‌جیلچ طریقلری ، اشکنجه‌لر ، الخ) . ابتدائی ذهنیت بولیله جه کندی تجربه‌سی قادر وسی داخلنده موقعی بولنان ، و بزه کوره چوق کره آهنگسز لکنی آز میدانه قویمه‌یه حق اولان بیکلر جه معطالر الده ایدر .

معلوم اولدیغى اوزرە ابتدائى ذهنیتە كورونور عالم ايله كورونىز عالم بىردر. بناءً عليه بىزم محسوس شائىت Réalité scnsible تسمىه ايتدىكىمىز شى ايله سرى قدرتلر آراسىنده اتصال دايمىدر. فقط انسانك بىر عالمدىن دىكىر عالمە، فرقىنده اولملىقىزىن، تكرار تكرار انتقال ايتدىكى رؤيالىرده اولدیغى قادر احتمال هىچ بىررده بواتصال بوقادر دوغى دوغى ويه، بوقادر مكمل صورتىدە وقوعە كلىز. فى الحقيقة ابتدائىلر عندنده رؤيانك على العاده تصوري بوقبيلدندر. «روح» [١] وقت وقت جسمى ترك ايىدر بعضى كره چوق اوزاقلىرە كىدر، جسم لطيفلىرە ياخود ئولولرە قونوشور. يقطه آنندە جسمىدە كى موقعنى اشغال ايىدر. اكىر بى بويو ياخود هەنگى برقضا روحى جسمە كىرمەدن منع ايىرسە خاستالق و درحال ئولوم وقوعىندن قورقولور. وقتىلە ئولولرک جسم لطيفلىرى، وياخود دىكىر قدرتلر روح اويدىغى ائنادە اوئىك زيارتنە كېيرلر. بويله جه رؤيا ابتدائىلرە بىر طاقم معطالىر ويركە اوئىلرە نظرنده بومعطالىر، فضلە اولماسە بىلە، اويانىق اىكىن اكتساب اولىنان ادراكلىر قادر قىمتىلەر. ابتدائىلرک بىر معطاللىرى عيناً مكىتسپ معطالىر كى قبول اىتمك اىچىن، تايلىر و اوئىك مذهبىنىك بونلىرە اسناد ايتدىكى «طبيعت فلسفة سنه» احتياجلىرى يوقدر. كذلك قابا بىر روحى وهمه آلدانىشىلدە دكىلەر. ابتدائىلر رؤيا ايله اويانىق اىكىن ايدىيلن ادراكلىرک آراسىنى غايت اىي تفريق ايىدرلر، و آنجاق اويدىقلرى وقت رؤيا كورورلر، فقط رؤيالىرىنى كىندىلىرىنى نە طوقون بىلدكلىرى، نەدە كوره بىلدكلىرى قدرتلە دوغى دوغى مناسبت تأسىسىنە اىتمىسىنە قارشى اصلا حىرت اىتىزلىر، وباصرە وسامعە ايله متىصف اولمقدن فضلە اولەرق بوقوه يە مالك اولمۇ اونلىرى تعجب ايتدىرىمىز. شېھەسز بىر قوه، حواس كى، ارادى اولەرق، نەدە دايمى اولەرق ايشلەمىز.

فقط، سرى قدرتلرک، كىندىلىرىنى متابعتىدە بولنلىرى قادر، بىر مناسبتە موافقت اىتمك ياخود ممانعت اىتمك خصوصىدە حاكم اولملىرىدە طبىعى دكىلەر؟ ذاتاً رؤيا على العاده تجربە ايله مشاهده اىتمك اىچىن اوقادار نادر برواقعە دكىلەر. هەبرىنىك رؤيالىرە فوق العادە اهمىت

[١] ابتدائى ذهنیتە تصویرلىرىنە داها اىي تطابق ايدەجىك باشقىا بىركلە بولەمدىيەن اىچىن بىركەي استعمال ايدىيورم.

عطف ایتدکلری برجوق ابتدائی جمعیتلرده هر صباح خلق بربینه رؤیاسنی صورار، حکایه ایدر، و تعبیر ایدر: بونلرک آراسنندن دامما هیچ اولمازسه بردانه رؤیا کوره بولنور. «اویقو ٹولومک قارده شیدر» یولنده کی هومه رک خیالی، شبهه سز، پک اسکیدن واردی. ابتدائیله کوره بو خیال حرفه دوغرودر. معلوم اولدینی اوزره، یکی ٹولو بونلره کوره یاشامه یه دوام ایدر، یالکن شرائطی دیکشیر. یکی ٹولو ٹولور ٹولازهمه ن اوزاقلاشماز؛ جوارده اقامت ایدر، و کندی اجتماعی زمره سی اوزرینه مؤثر اولمهده دوام ایدر، زمره اونک حضورینی حس ایدر، واوندن علاقه سی کسە من. اونک «روحی» جسمی ترک ایتمشدیر. فقط او جسم باقی قالمشدر، وجسم تمامیه تفسخ و انحلال ایتمدکه یکی ٹولو ایله اونک اجتماعی زمره سی آراسنده کی اشتراکلر آنجاق قسمًا اکسیلمش اولوز. بونک کی، برانسان اویورکن رؤیا کوردویی، اونک روحی جسمدن آیرلشدر، وجسمه تکرار کیره جکی زمانه قادر او جسم یکی ٹولولرک کندی جسملریله اولان حالتلرینه تمامًا مشابه بر حالتده بولنور. بعض کره، ابتدائیله بوفکری پک آجیق تعبیرلرله افاده ایدرلر. ایشته آلمانیایه عائد «غربی آفریقاده» رؤیا کورمک (Drokuku) «یعنی «یاری ٹولک» دیکدر. - «رؤیاده»، روح جسمدن اوزاقلاشیر و دوشلر مملکته کیدر، اوراده، بر آن ایچین، اشیایی کوردوکنه و تملک ایتدیکنه اینانیر، فقط اشیا کندیلرینی تسلیم ایتش اومازلر... بونکله برابر بوكولکلر شائی اشیا کی تلقی اولنور. مثلاً دوشده پک چوقدنبری ٹولمش بر کیمسه کورولور سه، او کیمسه ایله جد آقونوشولمش اولور. رؤیاده شائی بر طاقم اشیا کورولور. «جدی ایمشیجه سنه» بر طاقیم و قعه لر چکر، و روح موقتاً جسمدن آزاد اوله رق، طبقی کوندوز جسمده داخل ایکن یا پدینی کی، قونوشور و حرکت ایدر. بونلرده فرق یالکن شوندن عبارتدر: روح رؤیاده ایکن کورولنلر عالمنده دکل، فقط کورولینلر عالمنده حرکت ایدر.» هر ایکی عالمک ابتدائینک تجربه سنده عینی شی اولدینی بوندن دادها ای سویله من.

یکی زهلاندک موریلری رؤیایی باشقا تورلو اکلامازلر. ٹلسدون بست یازیبور: «بو اختیار قادین بر کون بکا دبدی که: «بن اختیار اوله رق ٹولن کیمسه لرک کنجلکلرینی Reinqa ده بولنه جقلرینه مع الممنونیه اینانیورم. زیرا بن کچن کیجه ره ایتغایه کیتم (یعنی رؤیا کورمش ایدی) واوراده کیریوه رایی کوردم (آخر آئولمش بر اختیار قادین)؛ او نده تمامًا کنجلک حالی واردی، پک لطیف اولمشدی.» بریرلی ره ایتغاده بولندیلغنی سویله کی وقت، رؤیا کورمش اولدینی سویله کی ایستر. بر اختیار بکا حکایه بیدیبوردی: «بن کچن ادبیات فمجموعه می - ۲

اقشام ره اینقاده ایدم ، و بن اوراده چو قدن ٹولش اولان اختیار دوستمی کوردم . او نک
حالنه باقه رق . . . بارین هو انک ای او له جغنه حکم ایتمد . » قوله نسوده داها اوی عینی
حالی مشاهده ایتمشـدی : « ٻونلر رؤیالرک جدی اولدیغنه اینانیئرلر ، نوع علری چو قدر ،
ایلدی اولدیغـنی کـی فـنـالـرـیـدـهـ وـارـدـرـ . . . ٻـونـلـرـ رـؤـیـالـرـکـ رـهـ اـینـقادـهـ (رـؤـیـاـکـوـرـولـنـ عـالـمـ ، ٹـولـولـرـکـ
اقـامـتـکـاهـیـ)ـ کـوـرـدـکـلـرـیـ شـیـلـرـکـ خـاطـرـهـلـرـیـ اـولـدـیـغـنـهـ قـنـاعـتـ اـیدـرـلـرـ ، اوـرـایـهـ روـحـ جـسـمـکـ
اوـیـقـوـدـهـ بـولـنـدـیـغـنـیـ زـمـانـ کـیدـرـ . »

نـهـایـتـ ، شـهـانـیـ آـمـرـیـقـادـهـ بـولـنـانـ مـمـاثـلـ اـعـتـقـاـدـلـرـ حـقـنـدـهـ کـیـ شـوـاهـدـیـ تـکـشـیرـ اـیـتـهـ مـکـ اـیـچـیـنـ
« ٻـونـلـرـ کـنـدـیـلـرـیـنـیـ رـؤـیـالـرـنـکـ سـوـقـنـهـ بـرـاـقـیـرـلـرـ ، زـیـرـاـبـوـنـلـرـ کـیـجـهـلـینـ ، کـنـدـیـلـرـیـنـکـ اوـکـونـکـیـ
مشـشـفـاـهـلـرـیـ اوـزـرـیـنـهـ مـتـیـقـظـ بـولـنـانـ جـسـمـ لـطـیـفـلـرـلـهـ « دـوـغـرـوـدـنـ دـوـغـرـوـیـهـ مـخـاـبـرـهـدـهـ
بـولـنـدـقـلـرـیـنـیـ تـخـیـلـ اـیدـرـلـرـ . » رـؤـیـالـرـهـ اوـقـادـارـ اـهـمـیـتـ وـیرـنـ یـکـیـ فـرـانـسـهـ یـرـلـیـلـرـیـدـهـ
رـؤـیـالـرـیـ بـونـدـنـ باـشـقاـ تـورـلوـ تـصـورـ اـیـمـزـلـرـ . « کـنـدـیـلـرـنـدـنـ اوـزـاـقـدـهـ بـولـنـانـ وـ مـیدـانـدـهـ اوـلـیـانـ
شـیـلـرـیـ کـنـدـیـلـرـیـنـهـ عـرـضـ اـیـتـدـکـلـرـیـ وقتـ ، اوـیـقـوـ اـثـنـاسـنـدـهـ فـعـالـیـتـدـهـ بـولـنـانـ روـحـکـ طـرـزـ
فعـالـیـتـنـیـ آـکـلامـهـ دـقـلـنـدـنـ دـوـلـاـیـیـ ، بـونـلـرـ روـحـکـ جـسـمـ اوـیـقـوـدـهـ اـولـدـیـغـنـیـ وقتـ اوـنـیـ تـرـکـ
ایـتـدـیـکـنـهـ ، وـ روـحـکـ کـنـدـیـلـرـیـنـکـ رـؤـیـادـهـ کـوـرـدـکـلـرـیـ اـشـیـایـیـ اوـ مـحـلـلـرـدـدـ بالـذـاتـ آـرـاـمـهـیـهـ
کـیـتـدـیـکـنـهـ ، وـ بـونـدـنـ رـؤـیـالـرـ دـاـغـیـلـنـیـجـهـ ، کـیـجـهـنـکـ صـوـکـنـدـهـ روـحـکـ کـنـدـیـ جـسـمـنـهـ عـوـدـتـ
ایـتـدـیـکـنـهـ قـنـاعـتـ کـتـیـرـلـرـ . »

اسـاسـاـ رـؤـیـادـهـ کـوـرـوـلـشـ اـولـانـ شـیـ حـقـیـقـیـدـرـ . تـنـاـقـضـهـ قـارـشـیـ پـکـ آـزـ حـسـاسـ اـولـانـ
وـ عـینـیـ شـیـئـکـ بـرـ آـنـدـهـ مـخـتـلـفـ بـرـ چـوـقـ مـحـلـلـرـدـهـ حـضـورـیـنـیـ قـیـدـسـرـلـقـلـهـ قـارـشـیـلـاـیـانـ نـفـسـلـرـهـ
کـوـرـهـ تـجـرـبـهـنـکـ بـوـمـعـطـالـرـیـنـهـ قـارـشـیـ دـیـکـرـلـرـنـدـنـ دـهـاـ زـیـادـهـ شـبـهـ اـیـمـکـ نـاصـیـلـ اوـلـورـ ؟ـ بـرـدـفعـهـ
ابـتـدـائـیـ ذـهـینـتـکـ اوـیـقـوـرـؤـیـاـ حـقـنـدـهـ اـیـدـنـدـیـکـ مـفـهـومـ کـوـرـوـنـورـ عـالـمـاـیـلـهـ کـوـرـوـنـزـ عـالـمـقـارـشـیـسـنـدـهـ کـیـ
موـاـصـلـهـ وـ مـخـاـبـرـهـ قـادـارـ طـبـیـعـیـ کـوـزوـکـدوـکـیـ قـبـولـ اـیـدـلـدـکـدـنـ صـوـکـرـهـ ، آـچـیـقـ کـوـزـلـهـ کـوـرـدوـکـیـ
شـیـلـرـدـنـ دـهـاـ زـیـادـهـ رـؤـیـادـهـ کـوـرـدوـکـیـ شـیـلـرـهـ قـارـشـیـ نـاصـیـلـ اـعـتـمـادـسـرـلـقـ اـیـدـهـ بـیـلـیـرـ ؟ـ بـالـعـکـسـ
اوـ رـؤـیـالـرـهـ ، وـرـدـیـکـیـ مـعـطـالـرـیـ دـهـاـ قـیـمـتـدارـ وـ دـهـاـ اـمـینـ قـیـلـانـ سـرـیـ منـشـاـنـدـنـ دـوـلـاـیـیـ
داـهـاـ فـضـلـهـ اـیـنـاـهـ جـقـدـرـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ ، رـؤـیـادـهـ مـنـکـشـفـ اـولـانـ شـیـلـرـدـنـ دـهـاـ زـیـادـهـ اـمـینـ اوـلـونـهـ
بـیـلـهـ جـکـ هـبـیـجـ بـرـشـیـ یـوـقـدـرـ . غـابـونـدـهـ « بـرـرـؤـیـاـ بـرـشـهـادـتـدـنـ دـهـاـ موـثـوـقـدـرـ . »ـ فـقـطـ اـنـسـجـاـمـسـرـ
عـبـثـ وـ اـمـکـانـسـرـلـنـیـ مـیدـانـدـهـ اـولـانـ رـؤـیـالـرـ یـوـقـیدـرـ ؟ـ اـبـتـدـائـیـ ذـهـینـتـدـهـ تـنـاـقـضـ عـمـدـهـسـیـ تـصـوـرـلـرـ
آـرـاسـنـدـهـ کـیـ اـرـتـبـاطـلـرـ اوـزـرـنـدـهـ بـزـمـ تـصـوـرـلـرـیـمـزـکـ اـرـتـبـاطـلـرـیـ اوـزـرـنـدـهـ کـیـ عـینـیـ سـلـطـهـیـ اـنـفـاذـ

ایمز . بوندن باشقا ، ابتدائىلر بلا تفریق بوتون رؤيالر عىنى اعتىادى كوستەنلر . بعض
رؤيالر صحىحدىر ، دىكىرلىرى دكادر . بويلەجە ، دىيەرىيلر « بىر رؤيت نظرىلە باقدقلرى
شىلە ، عادى بىر رؤيا آراسنى تفریق ايدىلر . عادى رؤيا آپچا تسمىه اولنور ، و بويلە بىر
رؤيا صرف بىرخىال تلقى اولنور . . . » يىكى فرانسە يېلىرنىدە « اىي رؤيا كورمك موھبەسىنە
مالك اولان كيمىسىلر ئۆزۈن رؤيالرىنى شەرسەن علاقەمىز لقاه دىكەنلە ؟ بونلر رؤيالر ئۆزۈن
حقيقى و يالان اولانلىرىنى بىلىرىلر ، و كىرچك اولان رؤيالر ئۆزۈن چوق نادر اولدىيغى سوپەلىلر . »
بو شىرتە معلق اولەرق ، ابتدائى رؤيانڭىن سەدقەندىن شېھە ايمز . دوشك خبرویرە جىكى
شى اولەرق ، دوشك كوستەدىكى شىدە او لمىشىر . او وسـتـالـيا جـعـيـتـلـنـدـنـ آـلـئـشـ بـرـ
ايىكى مثال كوستەمىك اىچىن « اكىر بىر كيمىسى رؤياسىندا بىر مىلدە قوغۇلر ئۆزۈن بولدىيغى
كورورسە ، او محلە كىدر و قوغۇ يوواسىنى اورادە بولەجەنە كۈوهنىر . اكىر او كيمىسى
كىندىسىنک و خىم بىر قضايە اوغرادىيغى ، مثلا ، بىر قاوغادە مەھلەك بىر صورتىدە يارالاندىيغى
رؤياسىندا كورورسە ، و صوكرىدە بىر مىلدە اولورسە دىركە : « بويلە اولا جەنلىقى بىلىپۇزىم ،
اونى رؤيادە كورمىشىم . » اكىر بىر كيمىسى بىر دوسـتـنـدـنـ كـنـدـىـ حـقـنـدـهـ فـنـاـ بـرـ رـؤـيـاـ
كوردو كىنى او كەنەنەر سە ، بو رؤيا اونى سەفىل بىر حالە قور و اوزۇن مەت خاستا براقيز .
اكىر بىر كۆپك او يقۇ اثناسىندا هيچانلانا ئۆزۈن حرکت ايدرسە ، بو او كۆپك رويا سىندا
قانغۇرولرى آولامقىدە اولدىيغى كوردو كەنە علامەتىر ، و ايرتسى كون بىر قانغۇر و كورە جىكىرى ؟
و كۆپك صاحبى كۆپك رؤياسىنە او قادار اعتىاد ايدركە ايرتسى كونى كۆپك ايلە برابر
آوه كىدر . »

چەمچە بىر وقۇھە ، ياخود اوزاقدە و قوئىبۇلۇش بىرىشى مۇضۇع بىحث اولورسە يىنە
يەقىن تامدر . « بىر كون قولوبەلردى چوق باغىرىشىمەلرلە بىر لىكىدە آغلانىدېلغى طويدىم .
اورايىه كىتىدم ، و قادىنلىرى يوزلىنى سىياھە بويامش ، صاچلىرىنى يولار ، آغلار بىر حالدە
بولىدم . او نىلرك اور تاڭىندا بىر اختيار او تورمىش ، يوزندە اميد سىزلىك او قۇنۇوردى . بۇتون
بۇنلىك نەدن اىلرى كىلدىكىنى صوردم ، و او كىرندىم كە او اختيار بىرىسىنىك تىپىنگەدە كىندىنى
ئۇلدۇرمك اىچىن آتشە بىر نفاد هوئىزى قويدىلغى (يىك قىرىنتىلىرى واسطەسىلە يا پىلان
بويو) رؤىياسىندا كورمىش ...

بر چوق کنجلر او اختیارک فی الحقيقة ټوله جڪنه بني تامين ايتديلو، مکر که بويوبي از اله ايتمک ایچین یتیمنغه کیدلش اوله. بنده او نلرک ايستديکي کې او رايه آداملر کوندردم.

نایر تى كونى كوندردىكىم آداملىرى كىرى كىدىلر، و بويويى كشىف ايدەمدكارىنى سوپىلدىلر.

اختيارك رؤياده آلدانمىش او له جى خصوصىنده اتفاق ايدىلدى، و بناءً عليه اختيار اىلىشدى.

مماثل واقعەلر چوق كره يكدىكىرنىن او زاقدە بولنان ابتدائى جمعىتىدە كورولماشدە.

سوماترادە بى باتاق (توبا كولنده بى محل) بياضلوك كونشك و آيك طوتولەسىنی أولدن ناصيل بىلدەكارىنى كندىلرینە اىضاح ايدەمدكارى اىچىن، بى وقۇھەلر ك بياضلور رؤيالرنىنە او نىرە منكشىف اولدەقلرىنە قانع اولدىلر. - يكى زەلاندەدە بى مىسىونەر ۱۸۳۰ دە نقل اىدىيور، « بى اركك ايلە بىقادىن صوك زمانلىرىدە ئولان بى چوق كيمىسىلردى بويولەمش اولمۇ تەھمتىلە اعدام ايدىلدىلر. بى دىكىر قادىن او نىر ك ئولوملىرىنە فلان قادىنىڭ سېبىيت ويرمىش اولدەيغى رؤياسىنە كورور، و بودوش بى يېلىنىڭ نظرىنە كافى كاير. - خط استوا آفرىقا سىنە رؤيادە وقوعە كان بى سىاحتىك كىرىچىدىن و قىرعۇملىش بى سىاحت صايىلدەيغى واقعەدر.

« رئىسەك يانزە دونىدم، واونى چادىرىنىڭ طېشىنە او تورمىش، او روپا اليسەسى كيمىش اولەرق بولدم، حىرتى موجب اولدى. رئىس بىكا آكلاتدى كە كچن كىچە كندىسىنى پور تكىزە، انكلاترەيە و دىكىر مملکەتكەرە كىتدىيكتىنى رؤياسىنە كورمىش بوندن دولايى صباحلىين قالقىنجە او روپا اليسەلرینى كيمىش، و تېۋەسىنە بياض انسانلىرى مەملکەتنى كىدىيكتىنى سوپىلش اونى كورمىيە كان كىنج، اختيار هى كىن ساماماً مواصىلتى تېرىك اىتمك اىچون ئىنى صىقىوردى.

غابونىدە اشىكىنجەيە قرار وېلىش، و مجازاتاڭ نتىجەسى باطل او له بىلەجكىنى آكلاماييان مخالف بى كيمىسى، فعلى رؤيادە ارتىكاب اىتەيى قبول ايدىر. « بى صورتە مەتمەم او لىش بى كيمىسىنىڭ شوپىلە جواب ويردىيكتى طويدىم: « بن پىك اعلا جزامى چىكمك اىستىرم، چونكە نهایت، بىلە بىنلىك ئولدورمىش او له بىلە ئىپتە ؟ فقط، و جدا ئاناً او نىك حقىنە هېچ بىلەميمورم.

۲

رؤيادە كورولن شىلىر شائى او لەيىنى كىي، رؤيادە ارتىكاب او لىان فعلىدە فاعلىرى اىچىن مسئۇلىتى موجب اولور، واونىردىن حساب صورىلە بىلەر. مثلا يكى كىنەدە « رؤياسىنە كندىنى بىقادىنىڭ اعلان عشق اىتدىيكتى كورن بى آدام » بونك فى الحقيقة بولىلە اولەيغۇنە، و او قادىنىڭ شائى او له رق او كا قارشى بىمىلى بولندىغۇنە اينازى ئاير... كە بودە ا كر بى آدام رؤياسىنە كندى دوستنىڭ قارىشىق بى خطا دە بولندىغۇنە كورور سە بى آدام جزاھ مستىحق

اولور . او نک رؤیاسی معلوم اولدینگی تقدیرده ، او کیمسه نک برجزای نقدی تأدیه ایتمسی
یاخود هیچ اولمازسه ، کندیسنہ قارشی شدتلى برصورتله توجه ایدیلن عتابه تحمل ایتمسی
لازم کلیر . »

بر کیمسه، بر دیکرینک کندیسنی رویاده بر خط از تکاب ایدر کن کور مسندن ده مسئول
اولور. بوندن نه قادر قاریشی قلقلر چیقا یله جکی تخیل او لنو. ایشهه اک مراقلی و قعه لردن
بر قاچی. « موقاده (بورنهو) بن، ژانه لا یه تصادف ایتمد ... بکا دیدی که بورایه کلستنک
سبی قیزینک لوئده بر جزای نقدی طرح ایدلسندن دولاییدر، چونکه اونک قوجاسی
کندیسنی خیافت ایتدیکنی رویادسنده کورمش. ژانه لا قیزی کوتور مشدی. » ینه بورنهو ده
موسیو غران grant اکلاسیور. « برو کیمسه حمایه می طلب ایمک ایچین کلدی. باقی
موضوع بحث اولان شی نه ایدی. عینی کویدن بر دیکر کیمسه رویاسنده کورر که بو آدام
آوده خاستا یاتان قاین پدریخی بر حربه ضربه سیله وورمشدر. کندی رویاسنک شائینتنه
ایناندیغندن اکر قاین باباسی ٹولورس-ه انتقام آله جغی سویلیه رک مشتکی یی قورقو تو.
بوندن دولایی مشتکی حمایه طلب ایدیوردی، خاستایی وورمدیلغی، واکر اونک
روحی اویقوسی انساننده بو ایشی یا پیش ایسه هیچ اونک خبری اولمادیلغی، و بوندن
دولایی مسئول اوله میه جغی سویلیوردی. تصادفاً، خاستایی تداوی ایدن طبیبده ذاتاً
من ایدم. »

بو حکایه دن آکلاشیلیور که اتهام اولنان کیمسه کندیسنه اسناد اولنان فعلی مطلقاً انسکار ایتمیور؛ حتی کندیسنه اتهام ایدن کیمسه نک رؤیاسنده کوردوکی شیئک شائینتندن ده شبهه ایدیوره بکزه من. کندیسنه نک معاتب اولدیغی شیئک اویقو اثناسنده یا پمش اوله بیله جکمه موافقت ایدیور؛ یالکز مسئولیتی کندی «روحنه» عطف ایدیور. اتهام ایدن ده اتهام اولنان ده هر ایکیسی حسن نیتله حرکت ایتمش اولیوزلر. اوندرکدیکر تجربه لریله ناصیل توفیق ایتدکلری بزه ندقدار مشکل کوزوکورسه کوزوکسون، رؤیاده کورولن شیئک شائی اولدیغی، طبیعی و قوعه کلن بر شی کی قبول ایدیورلر.

بو خصوصىدە بويوكشا قونك لە نفوآلرى تزدىنە ميسىونەر غربوب واسطەسىلە طوپلانمىش اولان واقعەلر قادار ھېچ بىرىشى داها مفید دىكلىر . دىيوركە « بىرىلى رؤيا سىنە بىزارد (صوقوشى) يى يىدىيكنى كورور ، وا وياتىجە ياقىنە بولنان باطاقلقىدە بوقوشلىك جىويىلدىلىنى اىشتىمىش اولدىلغى سويمىر . كوندو زين كندى آرقداشلىرىنە والدەسىلە برابر

دیکر بر کویده بولنان کندی چوجوغنک کیجه لین هان هیچ اویومادیغنى بیلدير . (کوچوك چوجوغى اولان بر آدامك بو قوشى يېمىسى لازم كلىر ، چونكە اكر يېرسە ايرتسى کیجه چوجوغنک اویویامىھ جغنه ايانىلير .) شو حال کوستريپوركە ، بو قوشلرک جیویالدىسى کیجه لین بو يېلىنك رؤيا كەرمىنە سېبىيت ويردىكى بدېھيدر ، ومادامكە رؤياسىنده بو قوشلردن برىسىنى يېپور ، بو وقعدن کندى چوجوغنک يابدىغى احتياطىزلىغى نتىجه لرینه معروض قالدىغى استنتاج ايدپپور . » ايمدى ، يېلى رؤياده ارتکاب اولنان فعل ايله اويانىق اىكى كوندوزىن ارتکاب اولنان فعل آراستنده فرق كورمپور : اونك نظرندن تجربه نك اىكى شكلى ده يكدىكىرىنك معادلىدر .

ابتدايىنك رؤياسىنده داها صوکره حصول بولملرى لازم كلن واقعه لرى ده كوردوکى وارد ؟ بو واقعه لر مستقبل واقعه لر در ، چونكە او بونلىرى آتى يە عائداولمق او زره شەمدىدىن كوروپور ، ھم ماضى واقعه لر در ، چونكە او بونلىرى رؤياده كوردى ، وبونلر اونك نظرندە او يە جە دها اول و قوبۇلۇشىدۇ . بزمكى كى ، ھرشىيدن اول تناقض عمده سىيلە ادارە اولنان و متعاقب آفلرک طولانى بىر سىرە سىنە انکشاف ايدن زمان حقىنە واضح بىر تصورى اولان نفسلىر بوندە امکان كورمۇن . عىنى وقۇھ بىر سىرە ده بىر دىكىرنىن اوزاق مختلف اىكى وضعىت ناصل اشغال ايدە بىلير . ، و بىر سىرە تله ھم ماضى يە ھم ده استقبالە عائىد اولور ؟ فقط بىر امکانلىق قبل المنطقى ذهنىتى متأثر ايمز . چوق كره دينلىكى كى يالكزاك قابا اختلاطلرە موافق ئىتمكە قىلماز ؛ بلکە کندى تجربە عالمى بىر زەن تجربە مەنندە داها مېركىبدر ، يېز زمانىزدە و بىر مکانىزدە ھم وجود اولە مىان معطالرى ھم زمان او له رق قبول ايدر ايشتە موسىو غروب طرفىدىن نقل اولنان بونوعدن واقعه لر يالكز بىر سىرە تله اكلاشىلە بىلير . دىپوركە « يېلى کندى رؤيالىينه قارشى بىر ايمان بىسلى ، و كندى افعانى او رؤيالىرە كورە تنظيم ايدر . پووات قىسىمە اولنان بىر يېلى بىر ئۆلدورمه يە تشىبت ايمەدىن بىر چوق هاافتا اول حكايە ايمىش اولدىغى بىر رؤيادن جدى بىر سىرە متأثر اولىشدى . رؤياسىنە او رمانك آچىق بىر سىرە بىكارىصادف ايدر بن اونى بىكار ائىبعضى اشىايىچىملقە اتهام ايدرم واوكا و فك آتارم او بورؤيالى واقع او له جق شىئك قطۇي بىرا خطارى عدىايدر و يېلى نقطە نظرىنە كورە ، اكىر فلاكتى باشقە صورتله بىر طرف ايدە مىپورسە بىكارشون آتىقىدىن ، و رؤياسىنە بىم او كا ايتدىكىم معاملەتى او بىكار ايمىك اىچون مىكەن اولان ھرشىشى يابىقىدىن باشقا بىر چارە بولە ماز . »

يېلى قتل تشبىشى ارتکاب ايدر كەن کندىسى مەتىجاوز تلىقى ايمز . آنجاق موسىو غروبە

قارشی مقابله بالمثل یا پمش اولور . او نک رویاده کوردوکی شی شانیدر : شو حالده اصل موسیو غروب کندیسته هجوم ایتمشدیر . یرلی ایسه او کامقا بهای تک صورتیله مشروع مدافعه حالتده در . رویاده کوردوکی و قعه‌یی ماضیمی یوقسه استقبالی تلقی ایده‌ر ؟ مادام که هنوز موسیو غروبک آتشنه معروض او ناماش و وورولما مشدر ، استقبال تلقی ایده جکی بدیمیدر . فقط و قعه او ناماش ده دکلدر ، بناءً علیه او نک مقابله سی مشروع قیلار .

اکر بو یرلیلرک تجربه‌سی برم تجربه مزدن داها آز متصلب اولان قادرولر داخلنده حاضر لاندیغی ، او صورتله که او فلرک تجربه‌سی بزه کوره یکدیگرینی بالضروره اخراج ایده جک اولان معطالری ده عینی آنده ، احتوا ایتدیکی قبول ایدلز سه آتیده کی واقعه‌ده ناقابل ازاله بر مشکلی تضمین ایمیز . « بو آدام کویه واصل اولدی ، تقریباً ۱۳۰ میل مسافه ده بولونان بر محاذن کلیوردی . بندن ، اخیراً کندی با غچه سندن چالمش اولدیغم حلواجی قاباقلرینک ضررینی تضمین ایمه‌می ایسته‌دی . صوک درجه متغير اوله رق ، او کا بن او نک با غچه سندن پک او زاقده بولوندیغمی ، بناءً علیه او نک قاباقلرینی چالمش اولملغمک غیر ممکن اولدیغمی سویله‌دم . اولاً لطیفه ایدیور ظن ایتمد ، فقط پک چاچوق فرقنه واردم که آدام غایت جدی بولونویوردی . بر یرلی طرفندن خیر سرزلق ایله اتهام ایدلش اولمق بنم ایچون یکی بر تجربه ایدی . بنم عتابلریه قارشی ، غایت آچیق سویله‌رک بنم او نک قاباقلرینی چالماش اولدیغمی جواباً سویلدی . بونی بکا سویلینجه بن یاواش یاواش مسئله‌یی آکلادم . اکر او نک بکا تمامًا قانع اولدیغمی کومه‌مش اولسه‌یدم قیزه‌جقدم ، بالعکس مسئله‌یه صوک درجه علاقه‌دار اولدم . نه دن صوکره کشف ایتمد که بر کیجه بنم او نک با غچه سنده کندیکمی رویاسنده کورمش ، و چوچ یوکسک بعضی نباتاتک آرقه سنه صاقلانه رق بنم اوچ قاباغی قوباروب کوتوردوکمی کورمش . ایشه بندن او قاباقلرک بدلنی ایستیوردی . دیشم که « اوت ، فقط بنم بو خیر سرزلقی یا پمادیغمی شمدی سن بکا بیلدردک . » یکیدن بنم ایله مطابق قالدی ، فقط در حال علاوه ایتدی : « اکر سزاوراده اولسه‌یدیکنر قاباقلری آلمش اوله جقدیکنر » ، بوصورتله بنم روح طرفندن واقع اولان فعلک (او بنم رحمه کندی با غچه سنده تصادف ایتدیکنی فرض ایدیوردی) شانی اوله رق بنم طرفندن آزو ایدلریکی نظریله با قدیغمی ، واکر بن جسمًا اوراده بولونسه‌یدم فعلاً خیر سرزلقی ارتکاب ایتمش اوله جغمی کوستریوردی . » بومناقشه یرلینک ذهنيت جمله‌لری حقنده برپارچه وضوح و بر . موسیو غروب یرلی به رویاسنی حقیقی تلقی ایمه‌نک امکان سرزلقی پک باز ز بر صورتده کوستردیکنی دوشونیور ،

و روحک نیتلرینک اوئلک افعالنە معادل اولدیغىنە داڭ اولان اعتقدادى يىلى يە استناد ايدرك يېلىنىڭ اصرارىنى كندى كەندىنە ايضاح ايدىيور . فقط ، عىنى زماندە يېلىنىڭ اوئلک روحنى كەندى باخچەسىنە راست كەلدىكى ئىباتت ئىتمەك خصوصىنە اصرار ايتدىكى دە بىلىور . في الواقع ، يىلى موسىو غربى شىخساً كورمدىكەنە شېرىھە ئىتيمۇر . موسىو غروب او آنده ۱۳۰ ميل اوزاق بر مسافەدە بولندىغى اعتراضاً سوپىلدىكى وقت يىلى بوكا موافقىت ايدىيور . فقط ، ايکى تصديق آراسىنە كى منطقى مباینەت يىلى يە كندى رؤياسى اوزرىنە مؤسس اولان تصديقى ترك ئىتمىنە كفایت ئىتيمۇر ، و هر ايکى تصديقەدە قائل اولىيور . يىلى ، على الخصوص ، رؤيا كوردوكى اشناھە كندى كوزلريلە كوردوكى وقۇھە يە استناد ايدن تصديقە قائل اولىيور . او ، كندىنە كورە قطۇھى اولان شى حقىنە شېرىھە ايدەجىڭ يىردى اسقولاستىكىلرک برموجودك تعدد حضورى Multiprésence تسمىيە ايتدىكلىرى شىئى ضمناً قبول اىتەيى ترجىح ايدىيور . ايشهتە بۇ ، بزم شىئى Objectif تسمىيە ايتدىكىمىز شائىتلەرن باشقا كورۇنۇز عالمە ئاڭ اولان نامتناھى دىكىر شائىتلەرنى دە احتوا ايدن كندى تىجرى به سىنگ ماھىتتە ئاڭ ضرورى بىر نتىجەدەر . نە بزم زىمانىز ، نە بزم مکانىز ، نە بزم منطقى عمەدلەرى ئىز بورادە كافى كلىز . بودھىنەتى « قبل المنطقى Prélogique » تلقى اىتدىرەن سېپىلەرن بىرىسى دە بودر . موسىو غربىك يېلىسى طرفىنەن ضمناً قبول اولنان تعدد حضور منفرد بىر حال دكىلدر . آشاعى جمعىتلەك پك جوغۇنى يىكى ئۇلونك عىنى طرزىدە تعدد حضورى تصور اولنوركە ، اورۇپالى مشاهىدلەك چوق حىرتىدە قالدىقلرى وجهەلە ، ھم جىسمىنىڭ مدفون اولدىغى مزاردە ساكن اوپور ، ھم دە ياشامش اولدىغى اقامتكاھنە دوام ايدر . تناقض حس اولونماز ، و عمومىتىلە تناقضى ازالە ئىتمەك ئىچىن اوکا نظر دقى جلب ئىتمەك كفایت ئىتىز .

٣

جبوبى آفرىقانك اولدىچە داھا ايلريلەش جمعىتلەرنى دە بويوجىلەك ابتلامى دوام ايدر . دىكىر طرفىن ئۇلولرلە مستمر آ تىاسىدە بولۇنور . هنوز خاطرەلەرى ياشانىلان ئۇلولرلە اولدىغى قادار « اجدادك » خىال مىال خاطرەدە قالان هيئت مجموعەسىلە بۇ تىاس دوام ايدر . شوحالدە ، دوشلەك بۇ مناسبتە يارامسى ، و كذلك بويوجىلەرى كشف ئىتمەك ئىچىن مفید اوملەرى طبىعىيەر . في الحقيقة ، بىر چوق مشاهىدلە طرفىن بۇ كيفىت مشاهىدە ايدىلەشدەر . دوش كىزلى بىر دوشمانك تسوپىلاتى كشف ايدر . قافرلىلدە « غايىقا

ئۇلمىزدىن بىر آزاول، بورئىس كىندى مستقر شەلرنىن بىرى اولان، وشىمى باشقا بىرايىشلە اولهرق ياشامقىدە اولان اختيار بىرقادىنە كىندىسىنى كچن كېچە رؤيادە كوردو كىنى وبناءً عليه اونى كىندى قرا آلاندە كورمەي آرزو ايتدىكىنى بىلدىرمك اىچىن بىرساعى كوندردى. قادىن ردايىتدى. ايرتسى كون اوچ رئىس موسىو قالمهرى كورمەيەكلدىلر، واوندىن خصوصى بىرصورتىدە كوروشىڭ اىستىدىلر. او كاياتواش سىسىلە اىستىدىكلىرى قادىنڭ رئىسى اسى بىزلىر قارىشىدىرىلىش كچى قىلى واسطەسىلە بويولەدىكىنى بىلدىرىدىلر. « بىر آدام كىندى حىاتىنڭ دا ئاماً جىدى بىر دوست نظرىلە باقدىنلى بىرىكىم سە طرفىدن تەھىيد ايدىلدىكىنى رؤياسىندە كورور. او ياتىجەدىركە : « ايشتە بوغىرىپ، هىچ بىر آچاقلغە تىزلى اىتمەين كىمسە بىي ئۇلدورمك اىستىو. بن بوندىن بىرىشى آكامىيورم، فقط دوغرۇدر، چونكە « رؤياهىچ يالان چىقماز» دوستىنڭ معصومىت ادھارلىنە رغماً او نىڭە در حال علاقەيى كىسر. » قاللاوه يېلىلىك لسانىنە پك ياقىن بىرافادە ايلە بوكا تىماماً مشابە بروقۇه نقل ايدىيور. « بعضاً بىر آدام دىكىر بىرى كىمسە يە فنالق يابىق اىچىن كىزلى نىت ايلە حرکت ايدىرده او تەكى كىندىسىنى دوستى او لەيغىنى دولايى بوندىن هىچ خېرى او مازا و حتى فاعلى حقىندا بىرى ئۆظەنە بىلە دوشىز. فقط بىر رؤيادە بىر صدانك كىندىسىنە « بويىلە بروقۇه انحاق سىنى دوستى طرفىدىن ايقاع ايدىلە بىلىر. كورمۇرمىسىك او سىنى ئۇلدورە جىك؟ او شو يىلە و يابو يىلە (او تەكىنلىك نىت ايتدىكى شىلىرە اشارەت) دىدىكى وقت نىتىنەن او لەيغى بىلىمۇرمىسىك؟ » دىدىكىنى طويارسە او كىندىنە كلىر و شو يىلە باغىرر : « أوت، شېھەسز، او نىڭ شوندىن دولايى غرضى وار. » واو دوستىندا چىكىمە يە باشلار. وا كىر دوستى او كا : « ياهو، بىندىن شىمىدى چىكىمە يە باشلاڭ. آرامزىدە نە وار؟ نە سىمەن دولايى بىندىن آيرىلىمۇرسىك؟ » دىيە جىك او لورسە بىرىكى او كا صوئوق بىر جواب وىرر ... »

دوستلىق ايلە رؤيا آراسىندە قالنچە يېلى تردد اىتىز. بىر دېنبرە شاشىرر، فقط شېھە يە دوشىز. رؤيا كورۇنمىز عالمدىن كلن بىر كىشىف والها مدر. اونى اھمال اىتك دىلىك او لور. آفرىقانك كوجوك حكمدارلىرى بىر اخباراتدىن دا ئاماً استفادە ايدىلر. « اكىر قازەمبا رؤياسىندە بىر آدامى ايى ياخود اوچ دفعە كورورسە او كىمسە يى ئۇلدور تور، زира چونكە او كىمسە او نىڭ حىاتى بويو ايلە تەھىيد اىتىشدەر. » رؤيا واسطەسىلە مىدانە چىقىمش اولان كىندىنى بللى اىتمەين بويوجى درحال اعدام او لىنور.

قاللاوهنىڭ جملەلرندىن شو آكامىشلىيوركە بىر تەلىكەيى بىلدىرىەن بىر دوشىلر ئۇلۇردىن كلىور. « اكىر او يوقوكزىدە سىزى تعقىب ايدىن و سىزى ئۇلدورمك اىستەين بىر وحشى حىوان

رؤیاى کورورسەکز اوياندېغىكىز وقت شاشارسکىز ودىرسكىز: « بى تعمقىب ايدن وحشى بى جاناوارى بىم رؤياده كورمهم ناصىل اولىور ؟ » واڭر سز صباحلىن آوه كىدرسەكز ... سز كندىكىزك تەلەتكەدە اولدىغىكىزى بىلىرسكىز، و بىلىرسكىز كە ايتونغو اڭر سز دقت ايمزسەكز ئۇلەجككىزى سزە خبر ويرمش اولمۇق اىچىن وحشى حيوانى سزك كوزوكىزك اوكتە قويمىشدر. اڭر سز آوه كىدرسەكز دقتلى داورانىرسكىز. بلکەدە هىچ كىتمزسكىز .. باشقا يىرده بو داها واضح بى حالدەدر: « سياهلر آما تونغولرك (ايتونغونك جمعى) موجود اولدىغىنى وحاضر بولنىدىغىنى تامىن ايدرك تصديق ايدرلر . زира، آما تونغولرك حاضر اولدقلرىنى سويىلدەكلەرى و قت كندىلرىنە باقىچىلرك سويىلدەكلەرىنە كورە دكىل ، بلکە كندى كوزلەرلە شاهد اولەرق سويىلش اولورلر . مثلا بۇنلر اوپىدىغىنی وقت ئۇلمش بى كىمسە ئاهر اولور و بونلردىن بىسىلە قونوشور: « ياهو، فلان شىئىك كويىدە يايپىلەش اولمىسى اي اولور » دىيەرك و قو عبولەحق بى شىئى خبر ويرر . »

بوتون رؤيالرلە متساوياً قولاي تعبير ايدىلەمەجى كندىلەكىندن اكلاشىلىر، و قافرلىلر ده اولدىغى كىي، فعللىرىنى كندى دوشلىرىنە كورە تنظيم ايدن بوتون قوملىرى اي رؤيالر ايلە فنا رؤيالر آراسنى تفرىق ايمەي اوكرىمىشلەدر . « ياز رؤيالرلەن دوغرو چيقاجىنى سويىلەن كىمسەلر، بو رؤيالرلەن دوغرو چيقاجىنى سويىلەن ؟ يازدە كورولن رؤيالرلەن غايەلرندن نكول ايمەك معتاد اولدىغىنى سويىلش اولورلر . فقط قىيش فنادر وقارىشىق خىاللر يعنى بى چوق غير معقول رؤيالر تولىد ايدر، دىرلر . . .

« بى رؤيانك ايتونغو طرفىدن كوندرلىش اولدىغى سويىلندىكى وقت، فلان ياخود فلان شىئىك نىچىن يايپىلەيغىنى صوران ئولولرك بى اولاغىن واسسطەسىلە كلىش بى رؤيادىر . مثلا، سياهلر تزدىنده، بول بى محصول اولدىغى وقت، بعضاً كويىك رئىسى رؤيادە شوپىلەدىلەكىنى طوياز: « بو ناصل اولور، سزە بوقادار ارزاق ويرلىكى حالدە سز شىكرايمورسكىز ؟ » و اويانىز اويانماز رؤيانك هانكى ارزاق اوزرىنە اشارت ايتدىكىنى رئىس غايت اي بىلىر . و درحال كندى آداملىرىنە تابوت يايپىلەمىنى امر ايدر، چونكە (احدادە) بى قربان عرض ايدىلەجكدر .» اىشته بى صحىح رؤيالردىن بىنمۇنەدر: بوايىها ايدىلەش بى خدمتك مقابلىنى طلب ايدن ئولولرك بى مطالبه سىيدر . بوكامجىبورا اولمۇق اوقادار طېيىعى عد اولنوركە بى حال مجبورىت شىكلى آلتىنده ارائە اولۇنىشىدەر . بى بى آلاجقلى طرفىدن بورجىك اعادەسى طلى قىيلىندن حىاتىدە هەكۈن

وقوعه کلن بر حادثه در . يالکىز شو فرق واركه آلاجقلى كوندو زين كلير ، ايتونغۇ ايسه دوش واسطه سىياله ياكىندى نامنە ياخود اجداد ئ نامنە اولەرق كىچەلىن سوپىلر .

چوق كره ، بىرلىي تبديل دين ايتديرمك ايچىن مىسيونەرلەر طرفندن صرف اولنان بوتون جەھدلەر بوشنە كىدر ، بىر رؤيا بىر دېن بىر دېن اوکا قرار ويردىرى ، على الخصوص او دوش بـ قاچ دفعە كورولىش اوپورسە . مىثلا باسسوتولىدە : « موسىسو توڭ تبديل دين ايمىنەدە بويوك رولى اویناييان شى نەدر ؟ .. ئاك فائق رول رؤيا يە عاڭدر .. اوکا قرار ويرمىك ايچىن فوق العادە بىر شى اوئىك مخىلەسنسە چار پاجق الھى بىر مداخىلە (كىندى ذهنىتىنچە) لازم كلىر . اكىر سىز اينجىلى دىكايىن بىر بىتپىستە نە وقت تبديل دين ايدە جىكنى صورارسە كىز اوسىزە غايت طبىعى اوولەرق شوپىلە جواب ويرە جىكدر : معبود بىكا سوپىلە يىكى وقت . » - بورادە بىر چوق كىمسەلر كىندى تبديل دين ايمەلەينك بىر رؤيا يە مىرىبەن دىكىسى طرفندن غرىپىدر . . . بو قىد بزم مىسيونەرلىك ھېسى طرفندن دىكىسى بىلە اكىرىسى موسىسو تائىيدايدىلەشدەر . رؤيا سياھىلر كى دىنى حىاتلىرىك باشلانغانچىندا بويوك بىر رول اوپىنار . موسىسو مونىدەن اخىرا بىر مالغاش سحر بازىنىڭ تبديل دين ايمىنى موجب اولان بى نوع رؤيتىن بى خىردار ايتدى . بوسىسو تودە بونۇعدن واقعەلر مېذولدر ، و بى مەلکىتك يۈزلىرى خرىستىيانى و جدا نىلەرنىڭ ايلك دعوئى بىر رؤيا شكلەندە طويمىشلەردر . »

« اوغۇست ، بورادىن بىر موجۇ آن ، بوندىن درت سنسە اول معبودك كىندىسىنى تبديل دين ايتديرلىك ايچىن چاغىرىدىغى فقط اوئىك سىسىنى ايشىتىمەمش اولدىغىنى بىكا نقل ايتدى . ئىن ايدرم معبودك سىنىدىن مقصدى اينجىلىك كلامى ايدى ؟ فقط او پارلاق بىر نور كوردو كى و : سىنك تبديل دين ايمەك لازم كلىر ! دىين بىر صدا ايشتىدىكى بىر رؤيا يى سوپىلە كىستىوردى . بىنەن بىنەن بىر قاچ كون صو كرە يىلى يىكى بىر رؤيا كورور ، و تبديل دين ايدر . » بونك كى رئىس سەقۇتا بىر مىسيونەر دىركە :

« چوق دېنلىرى بىن رؤيا كورىيورم ، و رؤيامدە مىسيونەرلىرى كورۇيورم . اىمدى اوئىلر كلاسىنلەر ، واونلەر بۇئەرلەر ايتدىكىم معاملەنى ايدە جىكم » موسىسو مەرەنسىكى دە ، دوقتۇر وازىزەمان كىي ، چوق كرە يالكىز رؤيالر كىرلىك ترددىنى از الە يە مقتدر اولدىغى كورور . اكىرىيا متىدد بولنان بىتپىستىلىرى قرار ويرمە يە اجبار ايدن واسطە رؤيالر اوپىوردى ... اىستىن و متىدد بولنان كىمسەلر دە بورؤيالر اوقدار منتظم بىر صورتىدە واقع اوپوركە ، بىر كون درىشك صو كىندە پۇدو مو ، خرىستىيانلغە كىرمك اوزرە يىكى تعلمى اولىنىش دىكىر كىمسەلر كى

حضورنده، هنوز رؤیا کورمه مش اولدیغند نهایله ایضاح ایدملک لازم کله جکنی بزدن صوردی: بونکله برابر او صمیمی بر صورتده ایستیور و چوق دعا ایدیوردی. بودؤیالرک محتوا روی چوق کره بزه معنا سز کلیردی؟ فقط یرلیلرک حیاتی باشقا تورلو ایدی، و بو دؤیالر او فلرده چوق کره دواملى انطباعلر برا قیوردی. « پودومونك دوشونجهسى و اندیشەسى معنیداردر. اکر معبوده اونك تبدیل دین ایتمى خوش کلیورسە، نیچىن اونى سویلیور؟ واکر بونى سویلک ایستسەيدى، آما تو نعولرک يايپىنگى كى، اونى پودومويه او يوركى سویلیه جكمىدى؟

خط استوا آفریقا سندە رؤیالرک بوكا تماماً مشابه معنالرى واردە. آنجاق برمثال کوسترمک ایچىن، آزاندار (يوقارى قونغۇدە) ئولولرک كېچەلين كىنى آرزولىنى دىرىلرە بىلدىردىكارينه ايناپىلر. اونلرە كورە رؤیالر بىر شائىتىدر، بونلر رؤیادە ئولمىش برا قربالرىنى كوردىكارى وقت، ئولونك كىنى نصىحتلرىنى ويردىكىنى، ممنونىتىنى ياخود خوشنو دسز لغنى، تمايلا تى و آرزولىنى افادە ايتدىكىنى دىكلەرن كىنى جسم لطيفىلە محاورە ايتدىكارينه قانع اولورلر. متوفانك بو طرزىدە كىندىن باقىلمق اوzerە برا سير طلب ايتدىكىدە واقع اولور. بوجالدە بهنژە ايلە مشاورە اولنور، واکر معجزە متوفانك آرزولى اسعاف ايدىلدىكى تقدىرده كله جك فلاكتلىرى خبر ويرسە، برا سيرك قوللىرى وباجاقلىرى قىريلە، وزارك اوستىنە وضع اولنور، اورادە اسir اچلقدن واضطرابىن ئولور.

برا سير فدا ايمك مىكن اولە مدېنگى تقدىرده متوفانك بىر دول قارىسى عىنى طرزىدە قربان ايدىلەير. »

٤

رؤیالرک اشاغى جمعىتلرک روز مرە حیاتى اوزرنده نه قادر نافذ اولدقلرى يكى فرانسە جزرويت مناقبىنە اولدلىنى قادر هيچ بىرده بوقادر وضوحلمه كوستىلمەمشىدر. رؤیالر سادەجە تصوير ايدملک ياخود تتبع ايدملک مقصدىلە الده ايدىلش دكىلر. يونلردىن بىح ايدىلسى، اونلرک نظرىنە چارپىغاندىن، هر طرفده بونلرە تصادف ايتدىكارندن، یرلیلرک رؤیالرى ميسيونەرلرک موافقىتىنە ناقابل ازالە برا زكىل ياخود اك قىمتدار بىر معاون حالى آلدقلرنىن دولايىدر؟ نهايت، جزويتلرک رؤیالرک یرلیلرە ايقاع ايتدىردىكارى هر شىئە قارشى اوقدار حىرتىدە قىلما مىلرندن دولايىدر. « سن بوتون بوقوملرە مشاورە ايتدىكارى ودىكلەدارى بىر معجزە در، استقبالدە وقوع بولە حق شىلىرى بونلرە أولدىن خبر ويرەن بىر

پیغمبردر . بونلری تهديد ایدن فلاكتلردن خبردار ایدن بر قاساندر ، خاستالقلرندن تداوی ایدن علی العاده بر طبیبدر ، بوتون مملکته بر هُسکولاب بر جالینوسدر : بونلره حکم ایدن بر حاکم مطالمقدر . اکر بر رئیس برشی سویلر ، دوش دیکر بر شی سویلرسه رئیسک سوزنی کسمی لازم کلیر ، او لا دوشہ اطاعت ایدیلیر . رؤیا اونلرک سیاحتلرندہ بر عطارد ، عائله لرنده بر کاهیادر ؟ چوق کرہ دوش اونلرک مجلسیلرینه ریاست ایدر ؟ ثجارت ؟ بالق آوی وفاره آوی دوشک آرزو سنه کوره اتخاذ اولنور ، و آنجاق تقریباً اونى ممنون ایتمک ایچیندر : بر دوش موجینجه کندیلرینی آرزولرندن محروم ایتمدکلری برشی فادار هیچ بر شیئه قیمت ویرمزلر ... دوغرو سنى سویلک لازم کلیرسە ، رؤیا هورونلرک باشلیجه معبدلریدر . »

دیکر بر جزویت دیرکه : « ایروقووالیلرک اصلنی سویلک لازم کلیرسە ، آنجاق نک بر معبدلری واردکه ، او ده دوشدر ؟ دوشہ تمامیله اطاعت ایدرلر ، واونک امرلرینه حرفي حرفه رعایت ایدرلر . چونونو آنلر دیکرلرندن زیاده رؤیا یه چوق مربوطدر ؟ بو خصوصده اونلرک دینی تقوایه قدر کیدر : رؤیاده ایشلەدکلرینه اعتقاد ایتمدکلری هر نه اولورسە اولسون ، او نی همهن اجرا ایتمه یه مطلقاً مجبور اولدقلرینه اینانیلر . دیکر ملتلر ، دوشلرینک آراسندن اک مهم اولانلرینه رعایت ایتمکله اکتفا ایدرلر ؟ فقط قومشو لرندن داها زیاده دیندارانه یاشایان بونلر اکر رؤیادن برینی اهال ایده جک ، اولورلرسه اک بویوک جنایتی ارتکاب ایتمدکلرینه قائل اولورلر . قوم انجاق بونی دوشونور ؟ دیکر هیچ بر شیئه اهمیت ویرمزلر ، بونلر اونلرک مسکنلری کندی دوشلریله طولودر . »

یرايلرک حیاتنده و سیرتندہ کورونمز قدر تلرک دائمی مداخله سنى ، و دیکرلری حقنده کی تجربه ده سرى عنصرلرک فاعقىشنى الا قوتلى والا معنالى تعییرلرلہ سرد ایدیله میه جکی کوزوکیور . دوش بو عنصرلرک تظاهراتنے واسطه اولان بريولدر . بو کشف والهاملر يرلیلر طرفندن يالکىز محسوس معطالردن داها زیاده مشکلاتىز قبول ایدلش اوبلقىلە قىلماز : بونلر فضلە جە دینی بر حرمتكده موضوعى اولورلر . معبد ، معجزه ، دين کېيىھى الھى كله لر جزویتلرک قلمىرندن لاينقطع دوش حقنده صادر اولور . بونلر رؤیاده يالکىز نصيحتلر ، و عظللر ، دوستانه تلقىنلر ، خيرخواهانه اخبارات شىكىنده موضوع بحث اولماز : بونلر همهن همهن دائمى امرلردر . هیچ برشی يرلىي بوزلره اطاعت ایتمکدن منع ایده منز . « اکر بونلر كىچەلين دوشندە بر فرانسىزى ئۇلدور ملى لازم كلدىكىنی کوررسە ايلك راست كلدىكىنلىنى صاقىنيرلر ... »

« واکر او نلر دوشلرینی ایفا ایتمه میش او لسەلردى ئولەجىلدە بىز
حیاتىز بر وحشىنگ دو شىنە تابعىدر ، زیرا او نلر بىز ئولدۇرمك لازم كىلىيکىنى رؤيادە
كور سەلردى ، اکر مقتدر او لسەلردى هېچ خطا ایتمىسىز بىز ئولدۇرەجىلدە . بىك
دېندى كە وقتىلە بونلردىن بىز كىندىسىنى مضطرب ايدن بىرخاستالىق دن شفایاب اولىق ایچىن
بر فرانسزى ئولدۇرمك لازكەجىنى رؤياسىنده كورمىش اونى چاغىرمە يە كوندرمىش ... »
يرلىنك رؤياسىنده كىندىسىنە امر ايدىلەن شىئە اطاعت ایتسى ، ياخود بر دفعە اويا تتجە
دوشىنده كورولىش او لان شىئى با الخاصە اجرا ايلىسى نېچىن بوقادار مېرم بىرصورتىدە ضرورى
اولىور ؟ بو سوآل بىرچوق دفعە جزويت پاپاسلىن دن صورولىشدەر . هەر وقت عىنى طرزىدە
جواب ويرلىر . چونكە بويلى يە كورە بىرحيات و ممات مسئله سىدر . اکر يرىلى رؤياسىنده
كوردو كىنى شائىلىشىدىرىز سە كىندى ئولەجىدە ئىكەن ئالكىز رؤيا او نك بالذات كىندىنە تلقىن
ايتدىيىكى بىر عمل ایچىن ، بىلەك اکر او رؤياسىنده يالكىز تماشا كر وضعىتىدە بولنوب ايشلىنلىر
باشقا شىخسلر اولدىنى وقتىدە يىنە مسئله بويالەدر . بو حالدە بونلرگەدە اجرا ايدىلىرى لازم
كلىر . رؤيانك ايجابى نە قادار غرېب ياخود نەقادار فدا كارلغى موجب اولور سە او لسون ،
او كا اطاعت ايمكىن باشقا پاپىلە جق بىرىشى يوقدر . « بىر كىمسە يە رؤياسىنده كوردو كى بى
شىئى ويرمەمك بىر خونخوارلىق و بىرنوع قاتلەك او لە جقدەر . زیرا بو امتىاع اونى ئولدۇرە-
بىلە جىدە ؟ بوندن دولايى بوتون مالك او لە يىنى شىلدەن محروم قبلەنمش كىمسەلر كورولور ،
و تكرار كىندىلىرىنە ويرلىك اميدى يوقدر ، چونكە ويردىكلىرى نە اولور سە او لسون اکر
بالذات رؤيا كورمىزلىرى سە ، ياخود يالاندىن رؤيا كورمىش او لازلىرى سە او نلرە هېچ بىرىشى اعادە
ايدىلىز . فقط بونلرگ بىر چوغۇي مواضعە استعمال ايمك خصوصىنده فضله متقى طاورانىرلىر ،
چونكە او نلرگ فىكىرىنە كورە بويلى بىر حال هە نوع فلا كىتلە سېبىيت وير . بونكە بىار
اتقادىن واز چىمش بولنورلىر ... » اکر يرلىلىر جزويتلىك تحرير و تصوير ايتدىكلىرىنى حس
ايمش او لسەلردى ، بو حىلە صوك درجه نادر او لە جقدە . « رؤيا وحشىلىرك
معبودىدەر ، رؤيا يە بىز مقدس شىلدە كوسىرىدىكىمىز حرمت قادر حرمت ايدىلىر . رؤيادە
كوردىكلىرى هەشىئى ایفا ايمك لازمكلىر ، مكىركە رؤيا كورەنك بوتون اقر بالرىنىڭ غرضى
دعوت ايدن ، و او نلرگ غصب آثارىنى حس ايتدىرىمە يى ميدانە قويە جق او لان رؤيالر
مستشنا در . »

رؤيادە كورولىن بىر شىئىك بوقادار مېرم بىر صورتىدە ایفا ايدىلە يە او لان ابو مجبورىتىك

يکي فرانسه يرليرينه مخصوص بر غرابت اولدیني دوشونوله بيلير . في الواقع ، بمجوريت يكديكرنده پك او زاقده بولنان ديكير جمعيتلرده كورولور ، وبه مجوريتك به جمعيتلرك ذهنيتنده مؤسس اولان بر سيفه مستند اولسي لازم كاير . جنبي آفريقا باروچلري « رؤيالره اينانييلر ؟ چوق كره بر قادينك بر آووج داري ايستهمه يه كلايكي كورولور ، زيرا بر كيمسه اوکا بر آووج داري ويرمنسه كنديسنك خاستلانه جفني رؤياسنده كورمشدر . »

قاميچاتقاده « اكر بر كيمسه بر كنج قيزك نظر ليني الده ايتمك ايسترسه اونك قيزك توجهلىنى الده ايتدىكىنى رؤياسنده كوردىكىنى آكلاتق كفايت ايدر ؟ بو حالده قيز اوکا توجهلىنى درىغ ايتمنك بو يوك بر كناه اولەجفنه قائل اولور ، چونكه بو يله بر امتناع اونك حياته مال اولور . برينىڭ بر قوقلاندا ، ياخود بر بارقايىه ، و ياخود فقرالفندن دولاي آله مدینى ديكير بر شىئه احتياجي اولنجىه او كيمسه ايچين شويىلە دىمكىن باشقا يابىجق برشى يوقدر : بن بو كون بر رؤيا كوردم ؟ فلاندن ياخود فلاندن بر قوقلاندا ايستدم ، اوتهكى درحال بر قوقلاندai اوکا هدىه ايدر ، و اوکا دير : « آل او سنك اولسون ، آرتق بىم دكىلر . » ، چونكه بو آدام قطعىتلە اينانيكە اكر قوقلاندai اوکا ويرمهمىش اولسەيدى ، بحال اوکا حياته مال اولەجقدى . »

اوراده ، اكر رؤيانك ايجابى ايفا ايدلەمىش اولورسە ئولەجىك كيمسه ، شمالى آفريقا يرليرنده اولدیني كىي ، رؤيابى كورەنك بالذات كندىسى دكىلر ، رؤيا كورەن طرفىن رؤياده كورولمىش اولان كيمسىدەر : فقط بوفرق باشقا نقطە نظردن نەقادار مهم اولورسە اولسون ، هر ايکى حالده « رؤيانك ايجابى ايفا ايدلەش » اولمق لزومى قطعى برماهىتىدە كورمكىن اونلىرى منع ايتمىز . بو كا مماثل برحالدە بوكون كوجوك آسياده كوردلرده كوزوكور . « بونز اعتقدت ايدرلر كە اكر روحلى خيرلى ايسيه (قرآن طرفىن امر اولندىنى وجهله آبدىت آلدەن وياتسو نمازىنى قىلدەن سو كره ياتدقلى وقت بو واقع اولور) جنت ملكارىلە اوقادار صەيمى بى ارتىاط پيدا ايدر كە ، بر نوع لاهوتى سعادتە مظھر اولور ، و اووقت اللهك دوستلىنى اشارتى اولەرق ، ياخود اكر روحلى كناھكار اولورسە انتقام اشارتى اولەرق كوندردىكى دوستلىر واسطەسىلە كندىسىنە لازم اولان هر شىئى بىلير . اوياندقلى وقت ، بونلر روحلىينه دوشىدە كوستىلمىش اولان شىلرلە شائى اولەرق كوردىلرنە شىھە ايتمىز . بالنتيجه بو متىن و كور قناعتە استناداً بر نوع اضطرار ايلە حرکت ايدرلر كە مملكت ايچىن

بونلردن حقيقى اشقيا و مدهش فلاكتلر حصوله كاپير : دوشلرنده كنديليرينك ايماندكارى و آرادقىرى بىشىئى كوردىلىرى ، طوعاً كرها ، اوشىئى صاحبلىرى اوغلره ويرمېنجه راحت ايدە مزلى ؟ فاشقاپسنه عاڭد اولان جانلى بى موجودى ، بىعىنى ياخود بىمالي روپاده كورنجە (على الخصوص بى خريستيانك اولورسە) اوكا مالك اوبلدىچە راحت ايدە مزلى ، كندى اضطرارى حرصلرىنى تطمین ايمك ايچىن سلاح قوتى ، قىلى ياخود غارتى استعمال ايمكىن چىكمىزلى ؟ رؤيالرنده بى دشمان ياخود بى خريستيان (دائماً كندى دينلىرىنه دوشمان نظرىلە باقىلير) ايلك فرصنده اونى ئولدورملرى ياخود اموالنى غارت ايملى لازم كاپير . ايمدو ، دوشلر بو مەھورلر ايچىن ، هەمن ھەمن دائماً ، جنایتلرى ، تزویراتى ايجاب ايدن رر عامل اولور . »

كوردلر ايله (يوقاريىكى) يرلىلر آراسىنده كى اجتماعى شرائط فرقى ، بولىلر نزدندە حسن معاشرتى حصوله كتيرەن شىئىك كوردلر نزدندە جنایتلەر و قتللەر ناصىل اكتىريا فرصنەت ويردىكى كافى طرزىدە اىضاح ايدر . مجبوريتلىر آراسىنده كى تمثيل ، بو فرقە كورە ظاهر اولور . وجزويتلىك بوضرورتە عطف ايتىدكارى علته دقت اولندينى وقت بوضرورت حقىنە شېھە ايمەيە آرتق محل قالماز . نىچىن هەنە بهاسنە اولورسە اولسۇن رؤيالرك « اىفا ايدىلىسى » لازم كاپىور ؟ چونكە ، شارلو ھانك دىدىكى كى « اىروقووالرە كورە ھىخاستالق روحك بى آرزوسيدر ، و انجاق رحلتك آرزولىرى اىفا ايدىلىكى ايچىن ئۈلوم واقع اولور . » اون يىدنجى عصر جزويتلىرى بونقطەي چوق صراحتىلە افادە ايتىديلر « ايمدى ، بىز روحىزك بى طبىعى آرزولىرى سوزلە اولندينى كى ، دوش واسطەسىلە بىلدىرمهنى تامىن ايتىدېكىنە اينانىلىرلر ؟ او صورتلهك بى آرزولىرى اىفا ايدىلنجه روح مىمنون اولور ، فقط بالعكس ، اكىر آرزوئىنە موافقىت ايدىلەمش اولورسە روح كوجىتىر ؟ يالكىز جسمىنە اوكا ويرمك اىستىدىكى خبرى و سعادتى ويرمه مکله قالماز ، بلەك چوق كرە جسمك عليهنە عصيان ايدر ، اوكا مختلف خاستالقلر ويرر وختى اونى ئولدورر ... بوباطل اعتقادلىردىن دولايى هورونلىك اكتىرسى دوشلىرىنە دقت ايمەيە و كندى روحلىرىنە او يقولرى دوام ايتىدىكى مدتجە اوغلرە كوسىرىدىكى شىئى تدارك ايمەيە چوق اهتماملى داورانىلىر ؟ بونك كى « بونلار امين ولايختى بى تىجىبه واسطەسىلە اينانىلىرلە رؤيالرنده بىشىئى كوردىلىر و اونى ايفادە قصور ايتىديلر مى رؤپادە سرى بى صورتىدە افادە اولنان بى فلاكت دائماً واقع اولور . حتى بن دقت ايتىدم كى بى وحشىلىك اكتىرسى سخت حالىدە بولندقلىرى مدتجە دوشلىرىنە اطاعت ايمك زەختىنە پك آز

قاatalا زیرلر ؟ فقط جزئی بر خاستالغه معروف قالمیجه، شفایاب اولملری و حیاتلرینی قور تارمه لری
ایچین رؤیاده کوردکاری شیدی ایفا ایتمه دن باشقا داها قطعی بر علاج اولمدىغنه اعتقاد ایدزلر،
مع مافیه، خاستالغه بر سحر باز طرفندن ایقاع ایدلش اولمک حالی بوندن مستشادر.

جزویت پاپاسی طرفندن سرد ایدیلن بو صوك قید مطلقا «ایفا ایدلسی» لازم کان
رؤیالرک، عمومیته خاستالرک رؤیالری بر خاستالقدن قور قوتان رؤیالر اولدیغنى دوشونمه بە^{بە}
بزى سوق ایدر. بزه نقل اولنان مثاللرک پك چوغى بو نوعى دندر. «اونونتاغه ده چوق
خاستا اولان بر قادین خاستالقدن شفا بولمک ایچین کندیسنه سیاه بر الده لازم کلدیکىنى
رؤیاسىنده کورمش ایدمی ؟ فقط، پك آز زمان اول بو باربارلر طرفندن ایقاع ایدلش
اولان پاپاس-لریمزر خونخوارانه بر صورتده قتل ایدلش اولسی، اونى بزدن الده ایتمه بە^{بە}
اولان اميدلرینى قىرىدىغىندن، هولاندىاليلره مراجعت ایدرلر، اونلرده بوندن اول آينه نور و نور
طرفندن صويولش اولان پاپاس پونسەنك فقيرانه اولان جىبهسى چوق بهالى يە صاتارلر.
بو قادین کندىنک شفا بولسنى بوجې بە عطف ايتدىكىمند دولايى اونى بوتون مدت حیاتىجە
صاقلامق اىستەر... كچن ياز بر قادین يكىنى اولان بر اقرباسىنك دوشىنده کوردوکى
بر فرانسز كۈپكىنى آرامق ایچین كلىش اولدىغى كەبكە بولەمدىغىندن دولايى، آرزو
اولنان حیوانى نقل ایدلش اولدىغى محلە آرامق ایچین قارلردن، بوزلردن واك چتىن
 يوللردن كچمك اوزرە درت بوز فرسىخلك بر مسافەدن زىادە بر يىدە ايكىنجى بر سياحتى
اختىار اىتمىشدى .)

فقط، كذلك خاستالق مسئله سى اولمىسىزىن ده بردوشك «اجرا ايدلسى» لازم کلدىكى
واقع اولىشدر. بالذات جزویتلر بوخصوصىدە بر چوق مثاللار ذكر ایدرلر. ايشته بو حالتى
تىمامىلە كۆسترر برمىثال. «چوق زمان يوق كە او يوغۇئەن شهرىنده بر آدام بر كىچە او يوركىن
اون كشىنک بوز طوئىش بىنهرى بوزدن بىرلىك دىكىرنىن چىقىق صورتىلە صویە
طالدىقلرىنى كورور. او ياتىجە، يايپدىغى ايلك ايش بويوك برضيافت حاضرلامق، و دوستلىرىنىن
اون كىشىيى دعوت اىتك اولور. هېپسى ضيافته كلىرلر، و هېپسى نشە و شطارت ایچىنده
بىولنورلر... بونك اوزرىنه او كيمىسە كندى دوشىسونى آكلا تىر، اونلرده او قادر
حىرت اىتىزلىر، چونكە هەمن آنيدە رؤيابى يىينە كتىرمك ایچون هر اونى ده كاشىدر. شو
حالدە نهرە كىدىلىر، بوز دەلىنير و برى دىكىرنىن اون بش آديم او زاق اىكى دەلىك آچىلىر.
دالە جقلر صويونورلر، و ايلك كىرهن او تەكىلرە يول آچار؟ دلىك بىسىندىن چىقهەرق
ادبيات ف. مجموعه سى - ۳

چوق موافقیله دیکرینه کیره ؟ ایکننچی ده عینی فعلی تکرار ایده ، و بویله جه او نجی يه قادر ایش دایانیر ، بو زوالی ده کندی حیاتیله هپسنهنک فعلنه مكافات ویربر ، چونکه دیشاری يه چیقاماز ، و بوزلرک آلتنده سفیلانه هلاک او لور . « یرلینک اون دوستنه حیاتلرینی تهلهکه يه القا ایته يه قرار ویرمسی ایچون دوشک « روحک بر آرزوسنی » افاده ایتمسی لازم کلیوردی ، داها بویوك فلاکتلرک وقوعی قورقوسندن دولایی او آرزویه اطاعت ایته مک مکن دکلدی ؟ فقط بو یرلینک او لجه خاستا اولدینگی بزه سویله نمه مشدر .

میسیونه رلری صورت مخصوصده علاقه دار ایدن رویالر ایچون ده عینی قیدی قویق لازمدر . بر آز یوقاریده ذکر ایدلش اولان بانتولر کی ، یرلیلر رویالرنده تبدیل دین ایله مش اولدقلرینی کورمدکه ، یاخود هیچ او لماسه برؤیا اونلره بونی تعهد ایتدیرمدکه تبدیل دین ایته يه اصلا قرار ویرمنلر . « شیطانک بو زوالی اسیرلرندن بری بزه دیدی که دوشم بکا امر ایتمش اولمک شرطیله بن ایمان ایته يه و خریستیانلئی قبول ایته يه تمامآ آماده يم ، بو مخصوصه هیچ خوف ایتم . فی الحقيقة بونلر دوشلرینه اطاعت ایتکلری وقت اونلره هیچ بر شی مشکل کورونمز . »

شوحالده جزویت پاپاسلرینک آرتق مشغول او لمیور کوزوکدکلری صوک بر مشکلات میدانه چیقار . کندینه لازم اولان شیئی بیلدرهن و آرزولری هرن به اسننه اولور سه اولسون اجرا ایدلیسی ضروری امرلر تلقی اولونان بو روحک دوغروجه نه اولدینگیدر ؟ « روح » تعبیری غایت مهمدر . جزویتلرک فکریله یرلیلرک معشری تصویرلرنده عینی معنایی حائز اوله بیلیرمی ؟ یرلیلرده انسانک اک آشاغی ایکی « روحی » اولدوغنی قبول ایتدکلرینی بزه سویلیورلر . بونلردن بری حیات عمده سننه چوق بکزه ر ، و عاقبتی جسمک عاقبتنه تابعدر ؟ دیکری جسمده حیاتده ایکن ساکن اولور ، فقط ئولوم آنده جسمی ترک ایدر . بوروح جسمدن اول موجود ایدی ، واوندن صوکره یاشار . جسمک مسافری اولان ، انسانک شمدىکی موجودیتی انساندنه کی حیاتی ورفاهی او کاتابع بولنان بوایکننچی روح ایله اونک وصی پریسی ، محافظ ملکی ، شخصی میفودی (پووه للک تعبیری) ، اونک حامیسی ، یاخود فردی توته می آراسنده براشتراك وارد رکه مشاهدلر اصلا ایضاح ایده مدیلر و شبھ سز اوایکننچی روح اولما مسی لازم کلیر ، بوصیقی اشتراك احتمال ایکی وارلغک اختلاطنه ، عینیتنه قادر کیتمز . فقط ، بونکله برابر بواو قادر او در که یرلی هر وقت اونی مسعود یاخود

بدبخت قیلمه یه مقیدر اولان بو پرینک تابعیتی کندنده تمامًا حس ایدر . بو ادباره دوشمکدن دها بویوک فلاکت یوقدر . اکریلی کندیتی او ندن محروم کورور سه ٹوله جکنه شبهه ایمز . دوشک پرینک مرادینک افاده سی اولدیغنى قبول ایدهلم : در حال ، یرلیلرک اوقدار کوزه چارپار بر صورتده اظهار ایتدکلری حرمتی ، خوفی ، همان اطاعت ایتمک احتیاجی اک طبیعی بر صورتده ایضاج ایدلمش اولور . دوشک امرینی ایفا ایتمک بونله کوره تمامًا بر حیات و ممات مسئله سیدر . ایفا ایدلسنی یاخود کندیتی ایچین ویرلسنی دوشنده کندی پریسنک طلب ایتدیکی شیئی او نلردن برینه ویرمه بی یاخود او نک او غرینه ایفا ایتمه بی یرلی رداید نجه عادتا بر نوع قتل فعلی ارتکاب ایتمش اولور .

ایمدى ، فی الواقع جزویت پاپاسلرینک قو الاندقلى قو عبیرلر اولدیجھ متموجدر ، واونلرک نقللرنده یرلینک فردی توته می او نک روحندن تفریق او نلندیغى واقعدر . شارلرووا بونی آچیقجھ سویلر : « آقادیده خاستانک ایستدیکی هیچ برشی دریغ اولونماز ، چونکه خاستالق حالنده او نک آرزولری وحی پریسنک امرلرندن عبارتدر . »

برچوق احوالدە ، خاستالق یرلی یه کندی وحی پریسنک تجاوزه معروض قالدیغنى ، یاخود او نک آرزولرندن بریسی ایفا ایدلریکندن دولایی غیر منون او لدیغى و کندیسنی ترک ایتمکله هدیدا ایتدیکنی کوسترن بر اشارتدر ، بو ایسه او نی ٹولدورور . بو آرزونک نه او لدیغى ، یاخود ژه نیوس تسکین ایده بیله جلک شیئک نه او لدیغى ناصل بیلملى ؟ يالکز ژه نیوس بو آرزوی بیلدیره بیلیر ، و بونی بردوش واسطه سیله بیلدیرر ، که بو آرزوی ایفا آرتق متختم بر وظیفه اولور . بو فرضیه کندیتی اوقدار الزام ایدرکه یرلی دائمًا بر رؤیت یاخود بر رؤیا کورور حالدەدر - ایستر کندیلرکندن حصول بولسون ، ایستر رجا ایدلش واستجلاب ایدلش اولسون - یرلی بو صورتله ایملک دفعه اوله رق کندی حامی پریسنی فرق ایدر . او نی طانیانک باشقا يولی یوقدر . ایدى ، یرلی رؤیالرک یاخود هیچ اولماز سه بعضی رؤیالرک کندی ژه نیوس طرفندن کندینه ایفا ایدلش مخابرلر او لدیغنه اینا یاه تمامًا مستعد بر حالدەدر . بو اونلرک کشف والهاملرینک على العاده بر طریقی اولور ، ویرلینک کندی توته میله اولان مناسباتنک دائمی او لدیغى معلوم مددر . « یرلی توته منه تعظیماتی عرض ایتمکله ، او نک امرلرینی انفاذ ایتمکله ، توجهاتنه لیاقت قازانقله او کاتماماً اعتماد ایتمکله ، واوکافارشی ایفا یه مجبور او لدیغى شیئی اجراده اهال ایتمک صورتیله او نک غضی نتیجه لرندن قورقمقله مکلفدر . »

بو نقطه حقنده کی مسروقاتی بیتیرمک ایچین شیپوه یلرده مشاهده ایدلش اولوب بزم

— ٤ —

فال

۱

ابتدائی ذهنیته کوره، کورونز عالم ایله دوغرودن دوغر ویه موافقه و مخابره سنی تأمین ایتدیکنندن دولایی، کندی تجربه سنک اک مهم بر قسمی تشکیل ایدن دوشلردن صوکره کندی اطرافنده هر یerde حضورینی حس ایتدیکلری قوتلرک تأثیری حقنده کذلک معطالر تدارک ایدن فال کلیر. بویله فاللر کندیلکنندن حصول بولان کشف والهامددر. پک چوق کره ابتدائی بوفالی کندی معنتری تصویرلری آراسنده موضوع اولان قبل الارتباطلر واسطه سیله هیچ دوشونمه یه احتیاج کورمکسزین در حال تعبیرایدر. فلاں قوش صول طرفدن طویولدی: یولده یورورکن فلاں حیوان یولی کسدی الح. واقعه نک بالذات کندیسی ادرالک ایدیلر ایدلز همان بشارتلى ياخود فلاکتلى اولان معنای ده آلدە ایلش اولور. اوحالدە احواله کوره ابتدار اولنان تشبیه دها بویوک بر جسار تله صاریلیر، ياخود اونی ترك ایدر. ابتدائی بحوالدە تجربه نک معطالرینه تبیعت ایتمەدن باشقا برشی پاماش اولور، بو معطالرک ایچنده فال طوئه برنجی صره ده کلیر. بو هان بر طبییک خاستالق حالنی کندینه فرق ایتدیرەن اعراضن صوکره کندی و صایاسنی تنظیم ایتمسنه بکزدە.

فال طوئه یه رعایت ایمک قدیم جمعیتلرده معتاد ایدی، خصوصیله روما جمهوریتندە بوایشه مخصوص رسیمی بر مؤسسه وار ایدی. لاتین مؤلفلرینک اثرلرینی او قومق بونی مائوس بحاله قویدی. معما فيه، تدقیق ایمکسزین، تاریخاً معلوم اولان قدیم قوملرده فال طوئه حقنده کرچک اولان شیلرک، ابتدائی جمعیتلرک فال طوئه لرنده بالضروره کرچک اولدیغى بداية قبول ایدرسەك حقسزلق ایتمش اولورز. اول امردە، بز قدمانک فال طوئه لرینی، نده او نلرک بوصوصدە بزه ویردکلری نظریه لری بیلمیورمشز کې، ابتدائیلرک فاللرینخ تدقیق ایمک اکایی برا صول اوله جقدر. احتمال ابتدائیلر نزدندە طوپلانش اولان واقعه نلرک تحلیلی، بالعکس، تاریخى جمعیتلرک فاللری حقنده بزى تنور ایده جک واونلری بزه داها ای اکلاته جقدر. اکر مقایسه، بو تبعاتی اجرا ایدر کن تقدم ایتمش اولماسە بیله، هیچ اولماز سه ولود اوله جقدر.

ایمدى هیچ اولماز سه موقتاً، یونانلىلر رومالىلر، عائىد اولان فاللىرى بىر طرفه برا قىلم وابتدايیلرك طوتدقلرى فاللىرى تدقىقە باشلايم بونلىرى اي اكلامق وبوفاللىرك ظھورىنى حصوله كتيرەن نفسى قابلیته نفوذايدە بىلەمك اىچىن، مقدمە اولەرق اىكى قىدە لزوم واردە.

۱. فال، مثلا، باشلانىلە جق اولان بر تىشكىنلىك مۇھىمە مۇھىمە جىنى بىلدىرر، وياخود دوشۇنۇلمەمش اولان آزچوق ظاهر بىر تېلەكەدن خىردار ايدر. بىحالدە، ابتدائى ذهنیتكىنلىك اطرافىدە مستمرأً ادراك ايتدىكى دىكىر كشف والها مىلدەن تفریق اولنور. معلوم اولدىيغى اوزرە عادتە مخالف اولەرق واقع اولان هىشى كشف والها مىلدە. هى قضا بىر كشف والها مىلدە، زىرا تصادفاً هېيچ بىرىشى و قوتابىلماز، و عادتە بىر آز آقىرى اولەرق وقوعە كان شى كىزلى قوتلىك تاثيرىنى اظهار ايدر. فقط بىر نوعدن اولان كشف و الها مىلدە چوق كرە ماپى يە عائىد اولور. بونلر، مثلا، بىر كىمسەنك علمەنە بويو يايپىلەمش اولدىيغى، آرزولرى اسعاۋ ايدىلدىكىنلىك دولايى ئولولىك مىنۇن اولمىدىيغى، اخى. بىلدىرر. بىر فاللىرى بويىلە جە داها چوق دىكىرلىرى حسابىنە اولان جىنسىدەن بىر نوعدر. بونلر كەجىك وقايىعە عائىد اولان كشف والها مىلدە. اوته كىلە كىيى، بونلردا باشلىيجه اهمىتى حائزدر، چونكە استقبال ھنوز امکان حالىنده در. و ابتدائىلرك نظرندە، چوق كرە ماپى يى بىلەمك انجاق شەمدىكى آنه ياخود استقبالە عائىد اولەرق عرض ايدەجى منفعتە كورە چوق قىيمتلى اولور.

فقط بىز بىليورز كە زمان اونلىك نفسلىنە تاماً بىزمىكىنە اولدىيغى كىي تصور ايدىلەش دىكلەر. اوئلر كىنلىك كىنلىك مشابە اولان، اوزرەنە وقايىعە تىكون ايتىكىدە اولدىيغى، داخلىنەن و اولدىن تخمىن ايتىھەنك وقايىع بىداية طولانى و غير منعكىر بىر صىردە تنظيم ايدەبىلەجىكى، كىذلەك داخلىنەن قايىع بالضرورە بىعضىلىرى دىكىرلىنەن صو كرە حاضر لاندىيغى بىر نوع خط مستقىمى كورمىزلىر. زمان بىزە كورە اولدىيغى كىي، ابتدائى يە كورە دە بىر نوع ذهنىلەشىرىلەش حدىسى، بىر «تعاقبلر صىردەسى» دىكلەر. كىذلەك متاجانس بىر كېيت دىكلەر. تصور ايدىلەش اولمقدەن زىادە كىيفى اولەرق Qualitativement حس ايدىلەشىدر. اكە اىكى وقۇھەرەنەنى بىر فاصلە ايلەي كىرىنى تەقىيەتلىقى ايدەجىك اولور سە ابتدائى بىر نىجى وقۇھەيە نىسبەتلىك اىكىنچى وقۇھەي پىك اعلا اسستقبال تلقى ايدر، فقط بونلىرى تفریق ايدىن حىدلەي و اخى تفریق ايتىز، مىكىر كە بىر حىدلە كىنلىكىسى اىچىن، مىستىشا بىر علاقەيى حائز اولساون، بودە اصلا واقع اولىش بىر شى دىكلەر.

والحاصل، آتی بر وقوعه، عمومیته، مستقبل زمان خطنه اوزرنده معین فلان یاخود فلان وقتده واضحًا وضع اولنش دکلدر؟ او وقوعه مهم بر طرزه آنی اولهرق تصور ایدلش یاخود حس ایدلشدرو.

۳. ابتدائیله بو ذهنی اولان خصوصیت، کورولدیکی کی، سری انوذجدن بر علیتک معتاد اولان تلاقيسنے صربودر. زمان خطنه بزه کوره اولدینی کی، اونله کوره ده آتی استقامتنده نامتناهی تمادی ایتمه مسی، بالعكس همهن همهن درحال توقف ایتمی زمان خطنه یکدیگرینه ارتباط ایدن مقدمه ایله تالیلدده کی علیت صره می واسطه سیله ضمناً تیقن ایدلش اولماسنده دولاپیدر. ابتدائی ذهنیت بالذات کندیلری مشروط اولان شرط سلسنه چیقمقله یاخود اینکله مشغول اولماز. بو ذهنیت، عمومیته، بزم کی بلاواسطه محسوس اولان معطادن حرکت ایدر، فقط محسوس اولان معطاده بر تبدل واسطه سیله تظاهر ایدن کورونز قدرتی، سری اولان کیزی علی میدانه چیقارمه بی آرامق ایچین، بزم شیئی شأنیت Réalité objective دیدیکمز جهتی درحال ترک ایدر. حتی چوق کره، بو کیزی قوت اونک تصورلری آراسنده قبل الارتباطر واسطه سیله اولن اوکا کوسترلمش اولور. منتظماً تأليف ایدلش بر استقبالي اکلامقده کی قابلیتسزلك، ایکننجی علتله صره لرینی آرامقده کی قیدسزلك: بو آنجاق عینی ذهنی استعدادک ایکی صفحه سندن باشقا بر شی دکلدر.

ابتدائیلرک حیاتنده فال طوته یه عائد اولان خصوصی افعوله و اساسی اهمیت بوندن نشأت ایدر. طبیعتده ثابت بر نظام اکلایان، بو نظامه کوونه و بو نظام ایله برابر حسابی یاپان، کندی املرینی و کندی قورقولینی بو نظامه نابع قیلان بزمکی کی اعتیاد ایدلش نفسله کوره فال طوته نک معنای نه اولایلیر؟ علتله واژلر سلسنه سی اداره ایدن معنیت موجنجه طبیعتک بو نظامنک امین بر صورتده ایصال ایده جکی شیئی اولن کشف ایدن بسیط علامتله در. بو علامتله حصول بولمیه جقولینی، یاخودا کر حصول بولورلر سی کیمسه نک اونلری کوره میه جکنی و یادقت ایده میه جکنی فرض ایمک ایله و قایعده هیچ برشی تبدل ایتمش اولماز: علتله معطی اولمش اولملری شرطیله، اژلر شانیلشمش اولمازلر. ایدی، فاللر طبیعی حادثه لر سلسنه سی خارجنده برشی اولهرق قالیلر. فقط، بو سلسنه لر چوق کره زیاده اوزون وقاریشیق اولدقلرندن، و بزم عقلی اولان اولدن کشف و تخمین قوتمز چوق ضعیف بولندیغندن بز دوست بر قدرتک استقبالک پرده سی قالدیره جغی، و بزه سلسنه نک

نهايت بولەجى حدى در حال كۆستەرەجكىنى مەنو نىتىلە تخيلى ايدىيورز . بو ، بزم بىلەك خصوصىنەكى صىرسەز لغۇمىزى تىطمەن ايدن بىر نوع ئىراقتىدر . اشىادە ايسە ھېچ بىرى دكىشىمەش دكىلدر .

فقط ابتدائى ذهنىت كائنا تە ئائى ثابت بىر نظام فكىريله بويىلە موازىنەسى بولىش دكىلدر . بو ذهنىتكى تصور ايتدىكى عىلىت انمۇذجى فرقىلىدەر . بناءً عليه ، فال طوئە اوکا كورە بزە كورە اولدىغىندىن باشقىقا تورلو بىر اهمىتى حاڙزدر . علت اولارق يالكىز بولنان سرى و كىزلى قدر تىرك ئەپەرەيى ، خبر ويردىكلىرى شىئىك خصوصىنە اساسلى بىر حصەيى حاڙزدر . و قوئى بولەجق حادثەيى كىشف والهام ايدەجىك يكانە افعولە تلىقى اولۇنمازىلر . كىشف والهام ايدن شى بونلر اولمۇسىزىن حصول بولىمە حقدەر . فالك پىغمەرانە بىر ادا ايلە بىلدىرىدىكى استقبال بلا واسطە اولارق مىس ايمەطىر ، اولمىش كى شائى ، بونلر استقبالى اظهار ايتدىكلىرى عىنى زمانىدە اونى اىچىاب و تعىين ايلىش اولەرقىدە مىس ايمەطىر اولىورلر . بورادە اشتراك قانونى مداخلە ايدر ، و بىر ذهنى و تىرىنەك مجرد تخلیلى اونى آنجاق ماھىتى تغىير ايمىدكەن صوڭرە ئاماً معقول قىلەمە جىقدەر . يوقارىدە سرد اولنان قىد واشارە تىرك نورىلە تنویر ايدەرەك واقعە تىرك كىندىلىرىنى سوپەتلىك داها خىرىلى اولور .

٢

فال طوئق ، و اونلرە كورە حىاتى تنظيم ايتىك عادتى بىر چوق ابتدائى جمعىتلەر دە بولنور . فقط ، داياقلىرىدە بورنەئۇنک دىكىر بىر چوق يىلىرىنە اولدىغى قادار ھېچ بىر طرفە بىر قادار مكمل بىر صورتىدە انىكشاف ايتىشە بىكىزە من . بىز بورادە فالى تتبع ايتىك اىچۈن ئاك مساعد شرائطى بولەجغۇز . بىر خصوصىدە المە ايتدىكىمۇ شەhad تىر عمومىتىلە اوينۇندر ، و مىشلا موسىي پەرەمامەك و دوقۇر بىنۇوانھىسىك شەhad تىرى كى چوق قىمتدار اولانلىرى واردە . موسىي پەرەمام يىلى قىيىلەر طرفىندىن فالك طانمىش اولان ولايتى ، و بونلرە اسناد ايتدىكلىرى قوتى ئايت اىي كۆستەردى . « يىلىلىر قطعىتىلە اينانىرلەر كە هەر موافقىتكى اساسى فال طوئىمەدەدر . بونلر ، اھال ايدىك احتىاط سەز لغۇندە بولمولدىغىندىن دولايى فاللىك ايقاع ايتدىكلىرى موافقىتسەز لكلىرى ، خاستالقلرى ، ئۇلۇملىرى حكايىھ ايدن تارىخە خىامتا ئىتمىزلىر . بومىسلەكە قارشى عقل و محا كە ايلە مجاdale ايتەيە تىشىت ايدىلە بىلەر ، فقط اونلر دىكرواشەداد

ایده بیلدکلری هم و قو عملک کندی اعتقادلرینک صدقی کوسترهن قطعی بر دلیله مالک اولدقلرینی
دوشونورلور، واونلرک نظرنده تصادفی اولان برهم و قوع الا قطعی استدلالدن داها زیاده
مقنعتدر.. واقعه نک اولدن اخبارینی تحقیق ایدر کوزوکن بوتون احوال اهتمامی بر صورتده
محافظه اولنور، حالبوکه فالک بطلانی کوزوکن هر وقوعه چابو جاق او نوتولمش او لور..
شعور سز بر صورتده وغایت حسن نیتله وقوعه کان بواسطفا شو واقعه ایله داهامساعد
برحال آلیر، «بومسلک... چوق قاریشیق و چوق تفصیلاته بوغولمشدر، بوعلمه تمامیله
صاحب اولمیان هر کس ایچون نامتناهی قرار سر لقلری احتوا ایدر، و کنجلر کندی یاشلیلرندن
مختلف فاللرک او مو لمدق حاللری و متناقض ظهوراتی حص وله کلديکی وقت ناصیل حرکت
ایده جکلری متهادیاً صورارلر..»

بوراده بو مسلک حتی بجمل بر صورتده نه اولدیغنى، وانکشاف ایتمش اولان بوتون
استدلالاتی تفصیله قالقیشمق مسئله سی موضوع بحث او له ما ز. احتمال، فردی اولسون
اجتماعی اولسون، حیاتک بوتون احوالنده فالک یدی قوش واسطه سیله، و بوندن باشقانیک،
صیغین، جیلان، آرمادیللو، اوچ نوع حشره، کرتنکله، یاراسه، بویوک سیاهیلان، قوبرا
و بعض کرده کذلک فاره دن عبارت اولمک او زره برجوق حیوانلر واسطه سیله تدارک ایدلش
اولدیغنى سویلک کفايت ایده جکدر. «بوتون بو حیوانلر مختلف طرز لرده فال طو تمہلر
یارارلر، و بناءً علیه بونلر بر قوتی حائز اولمالری حیثیتیله بونلر بورونغ قوشلر تسمیه اولنور
بونلرایله فال طو تمہیه په بورونغ دینلیر.» قوشلرک اوچمه سیله، حیوانلرک با غیرمه سیله،
کلدىکلری یاخود کیتەدکلری استقامت ایله، اخن فال طوتولورر... رومالیلرک بو طریزده
فال طو تمہلرایله بو خصوصده کی مشابهت چوق کوزه چارپار.

فال طو تمہ مساعد بر صورتده ظهور ایتمدیکی یاخود مشئوم بر صورتده ظاهر اولدیغى
وقت بر تشیشدن فراغت ایدل دیکنیه، یاخود اکر داها اول او تشبیه باشلانش ایسه ترك
ایدل دیکنیه دلات ایدن بر چوق شهادتلر واردر. مثلا «تاناھ پوتیمک کهیناھلری بر کمی اشا
ایتمک ایچین بزم افامتمزدن استفاده ایتمک ایستدیلر. فقط، اورمانه کیردکلری وقت
(بر اغاجی ده ویرمک ایچین) بر اینیة تصادف ایتدیلرکه او نلرک صول طرفندن او تدی،
اونلر کری دوندیلر. باریم ساعت صکره اورمانه تکرار کتددیلر، و بر آجاج ده ویردیلر،
فقط اغاجک دوشیدیکی آنده، بونلر یکیدن غیر مساعد بر اشارت فرق ایتدیلر. اغاجی
اوراده بر اقدیلر، و کمیدن واز چکدیلر.» کذلک سیاحته حرکت آنده فالک مساعد

اولمی لازمکلیر : یو قسه سیاحدن اجتناب اولنور . « او نلرک حال و حرکتلى بکا ناقابل ایضاح کوزوکیوردى ؟ فقط در حال بکا معلومات ویردیلر که او نلرک فال قوشلرندن برى و تماماً بر ابزیت اوک اوستندن اوچدى و حتى طامدن اوک ایچنے کیردى ، بوندن دولایی يوله چیقمق مسئله‌سی ارتق اولاماز . بر سیاحتىه باشلاامق ایچین بوندن داها مشئوم بر اشارت اولامازدى ؟ بناءً عليه اول امرده مه لویت‌اهوبه (عمومی منوعیت) درت کون رعایت ایتلری ، و او ندن صکره تکرار قوشلره رعایت ایتمک لازم کلیوردى . »

تشبیث نه قدار مشکل یاخود نه قدار تهلكى او لورسە فالك او قدار مساعد اولمی لازمکلیر . « برجوق کویلرک سیاحتىه اشتراك ایتمک ایستادکارى بکا سویملندى . هېپى تقریباً ۵۰۰ کشی ایدیوردى ، فقط هر کویك کندى حسابىه او لهرق قوشلره رعایت ایتمسى لازم کلیوردى . بو نوعدن بر سیاحت هیئتى ایچین ، اشاغى ، مساعد اون فالك کافى كله بىلە جىكىنە اینانىلمىوردى . فال صره سىنده يرلىلرک اكتىرسى دائمًا مشئومنى بولدقلرندن دولایى ، دائمًا يول دىكىشدۈرمه يە مجبورىت حاصل اولىوردى . »

فال قرارلىينك بوقدار حاكم اولمی ده بونلرک يالكزلايختى بىر طرزىدە كرامات كوستىر تلقى ايدىلرندن دكادر . بونك سېي داها درىيندر : مساعد برفال كندىسىندن وازچىلەن ، مثبت برمعاونتىر . فال يالكز خبر ويرمەدن عبارت دكادر . او هر شىدين اول موفقييتىك ضمائىدر : لابد برضان ، غير مفارق بىر شرطىر . شو حالدە هيچ بىر مشئوم فالك ظهور ایتمەمى لافى كلىيە جىكدر . مساعد فاللرک ده حصول بولىش اولملى لازم کلیر . بونلر ظهور ایتىنجه ، حتى اجتناب ايدىلمى فلاتك توپىد ايدە جىك بىلە اولسە ، هيچ بىر ايش يايلىمە جىقدەر . بويلە جە ، تخم اكەمە يە باشلانە جىنى زمان فلان قوشك صاغ طرفىن تۇتدىكىنك ايشىدىلىسى ، دىكىر فالك صول طرفىن كورلىش اولمى ، اخ مطلقا ضرورىدر . اكى انحاق مھصولك اىي اوپوب اولىيە جىغى بىلەمك خصوصىنده معلومات ايدىمك موضوع بىت او لورسە ، خصوصىلە وقت طارالىر و تخم آتە زمانى پك چابوق كچە جىك او لورسە ، داها ايىسى الدە ايدىلە مدېكىندن دولایى ، قرار سىز لقىدە چالىشىمقدن واز كچلىر . بونكلە بىار طوتولان فاللرک نتىجەلىرى الدە ايدىلەنجه يە قدار نه قدار او زون وقت كچرسە كچسىن اىشە باشلانماز . چونكە قوشك ظهوراتى بالذات باشلى باشىنە سرى بىر خاصە در كە هم مھصولك نه او له جىغى خبر ويرر ، هما دە اونى تامىن ايدر . اكى ظهورات واقع او لمازسە ، آرتق مھصول ده حصول بولماز .

بو خصوصده موسیو په رهامک شهادتی قطعیدر . « بعضاً یرلیله کندی ایشلرینک متجه سی حقنده اعتماد ویره جک اولان بو اوغوره متعلق کرامتلری الده ایتمک ایچین بر آی مدت لازم کلیر . فقط بو کرامتلری طوپلايان اوغور، یرلینک ایشتديکي قوشلرک اوغورينه مهايل اولان، براينجه داللر ياخود دكسلر عددیدر . یرلی بو اينجه داللری ياخود دكسلری سوروملک ایچین انتخاب ايدلش اولان تارلايه کوتورر و او نلری یره دیکر ؟ قوشلره و پولانغ - غانایه قيصه بردعا ايدر، و کندی بارانغی ايله بر پارچه اوت ياخود اوزون اوت کسر و دونه . قوشلرک بويو قدرتی بو صورته یره انتقال ایتمش اولور . »

یری مشمر قىلمق ایچین لا بد اولان قوشلرک بويو قورتندن دولايى دركه تارلايى سورمه يه باشلامەدن اول او نلرک كيف و نشئه سنى ايشيتىمك مجبوريتى وارد .

شو و قعده آز معنيدار دكادر . « بر خاستاي زيارته كيديله جك وقت قوشلرى صاغ طرفدن كورمك آرزو او لنور؛ بوفال حتى حصوله كتيرمك ایچين اوغورلى برفالك خاصه سنى برشىئه كېرمك طرزىني ذكر ايمه يه بر وسیله در . بر داياق خاستا دوستنى كورمك ایچين يوله چىدىيغى وقت اوغورلى بر قوش ايشيدە جك اولورسە، او اوتورر و بهنтол، سيرى يه ياراغى، كېرەچ، توتون و غامبىر چىكىنه، بو کندى كىفي ایچين در، صوکرەدە بر آز فضله سنى چىكىنه، و اونى ياراغە صارار، خاستا دوستنە کوتورر . خاستا دوستى اونى يو تەحق حالدە اولمۇ شرطىلە، بو جهت او نك حتى ایچين اك مؤثر بر معاونتدر ؟ زира بو قوشك سسىنى، كورۇنۇز عالمدن كىلش اولان سرى حياتك اكسىرىنى احتوا ايمورمى ؟ »

ایمدى، داياق خاستاي يالىكىز اوغورلى قىل طرفدن تدارك ايدلش اولان شفا ويره جك خمانى كوتورمش دكادر . عىنى زماندە بالخاصه آلتىش و قوشك سرى قدرتندن كىلش اولان قوتلى بر اىدادى دە ويرمەش اولىيور . - « بورونغ مالام» بو يله تسمىه ايدلش بر حشرەدە، چونكە عمومىتله كىچە وقى ايشيدىلير ؟ بو حشرە بالخاصه حرب يولى او زرنە تحرى او لنور، چونكە او ظفرە ايصال ايدر . قوشلر آراسىندا « زەماھ » كېي، او دە دائماً اوغورلى بىرى تلقى اولۇ نىشدەر .

كذلك او زراعت ایچيندە قىمتىلەر . بر آدام اونى کندى تارلاسندە بر آغاچ او زرنە صياحدىن اولدۇچە كچ بىزماندە ايشيدىر، واوكا آغاچ دىيىندە بر تقدمە تخصيص ايدر، كە او و قىدىن اعتباراً مقدس تلقى ايدلشىدەر . او آغاچ دېكىرىلە بر لىكە كىلىمە نىشدەر . واوكىمسە مېذول بىمحصول ايله مكافاتلانمىش اولدى . »

بىيەيدر كه بورادە حىرىلى بىر خېركتىرەن مىزدە جى كى دىكىل ، بلەك دواملى توجھى تأمين ايدىلك آرزو اولنان بىرمىمۇد كى ، بىر قدرت تلقى ايدىلەشىدە . آغاچ يىنەدە بىراقىلىمشىدە ، چونكە بىرنواع اشتراك موجىنچە آغاچىدە بولۇنىش اولان حىرىنەك خىرىلى تائىيرى آغاچى كېمىشىدە . بوسفر ، داياق او تائىير ايلە مشبوع اولىش اولور ، واونك تارلاسىدە او تائىير ايلە اشىاع ايدر .

« بىر نەردە سىياحت ايتىدىكلى وقت ، كەيناهەلر كەينىك اوڭ طرفىنك موجىھەسىندە او طورمىش اولورلار سەبزىت لە (آرى آولايان قوش) صولىن صاغە او چىدىغى كورمك اميد ايدىلر . بۇ ، واقع اولور اولماز بىر آلقىدىش چىغلىغى قوپاپىرلر : « اى صول طرفىزدە كى اىزىت ؟ بىزه او زون عمرلىر وير ، ايشلىرىمىزدە بىزه ياردىم ايت ، آرادىغىمىز شىيارى بولماده بىزه معاوقت ايت ، و دىشماقلىرىمىزى ضعيفلات ! » عادت او لىدىغى او زرە بونلر قايىقلارنى دوردورولر ، قىيىه ياناشدىرىرلر ، او فاق بىر آتش ياقارلر ، و او كا دىرلر : « اىزىتە بىزه ياردىم ايمەسى سوپىلە » سەفر ھىئەتنىن هەرسى او آتشدن كەندىنە بىر كوحوك آتش ايدىنەش او لمق اىچىن بىرجىغارا ياقار ، و معتاد اولان جەلەلدەن ھىچ او لماسى سە بىرقىسىنى مېرىيلىدار . » بۇ مناجات كىذلەك بىر دعا در ، و ھىچ شېھەسز كە نياھىدە بودعايى بالذات قوشە ايدر .

ايمى موسىو پەهامك قوشە عبادت دن بىخت ايتىدىكى كورولۇنچە حىرت ايدىلەز . « بۇ عبادتك مۇضۇعى بۇ توپ دىكىر مناسكەك مۇضۇ عنەك عنەمەدەر : اى بىر مەحصۇل ادرالاڭ ايمىك ، قىصالىر دن خاستالىقدەن مەصۇن قالمق ، حربىدە مظفر او لمق ، تجارتىدە و مبادىلەدە استفادە ايمىك ، سوز سوپىلە مەدە اقتدار ، ويرلىمەرك بۇ توپ اشتغالاتىنە مەھارت قازانمۇق . بن « قوش عبادتى » دىدەم ؟ زىرا فالە اولان رعایتىنەن دولايى يىلى قوشلەرە مناجاتە واونلرە تىبىدە قادار يو كسىپ . . . (بورايى داياقلىك دىنى بىر منظومەسىنەك او زون بىر خلاصەسى تعقىب ايدىيور) . بورادە داياقلىرە رفاقت ايدىن قوشلەر كورونور ، بوقوشلەر اونلرە حىياتى تنظيم ايدر ، واونلرەك مساعىدىنىڭ حاصلەسى تأمين ايدر : مناجات و تقدەمەنەك غايەسى قوشلەك توجھىنى الده ايمىك ايجىندر . بوقانادلى موجۇدلەك عبادتى كۆستەن دىكىر بىر مەسىمە مەرى بۇ - روئۇغ ماۋاى (قوشلەرە يىھەچك ويرمك) يعنى قوشلەر بىر تقدەمە تىخصىص ايمىك نامى آلتىنە تصویر اولنان بايرامدر . بۇ ، سەنفار لەتغ بورونغ لە وavnك دامادلىرى اولان فال - قوشلىرىنىڭ شەرفى يايپىلان اىكەنچى بىر بايرامدر . . .

بو قوشلر بزم على العاده بيلديكمز قوشلر دكيلدر . حتى بزم بو قوشلري سري قوتله متصف قوشلر اولهرق آكلامش اولساق بيهه بويله جه تشكييل ايده جي مفهوم ، لازم اولديني قادر ، داياقلرك مفهوم منه تطابق ايتمز . بز تصور ايتديكمز خيالده آنجاق بر نوع وجوده كتيريزكه شيلئي اوصاف او نوعده برجي صيراي اشغال ايتمز . بز اول امرده بو حيوانلرده اوندراك اسمنك فارق شكلني ، قانادر بني ، غاغاسني ، يورويسني واوجوشني ، اخ كورورز ؟ فضله اولهرق اونلره كنديلرينك سري خاصه لريني علاوه ايده رز . فقط ، داياقل نفسيته بو خاصه لر ، اونك نظرنده قياس قبول ايتمز بر اهميتى حائز اولهرق ، بوتون ديكير اوصاف اورتلر . فال - قوشى داياق هرشيدن اول مقدس برموجود ، كندى مقدراتنك تابع اولديني سري بر قدرت اولهرق كورور . اونده بنم باشقا يرلرده تصوير ايتديكيم بخصوصى تجريد شكلى تكرار كورولور ، وائل امرده مفهومجي اولان بزم ذهنمزده اونك مماثلنى اصلا بوله مايز .

موسيو پرهام ديسوركه : « بو قوشلر بعض موجودلرک جسم لطيف طرفندن كورونزلر عالمنك يوكسكتنده اسكنان ايديمش حيوان حياتي صورتلرندن عبارتدر . و اوندراك اسملريله مسمايدار - (معنيدار بر اشارت : على العاده بر تفريقدن عبارت ده دكيلدر ؟ اسملك عينيتي شائي بر استراكي ، اصلده بر عينيتي تضمن ايدر .) او صورتلر كه بر داياق ، مثلا بر براگايي ايشيتديمى بوصدا جدا براگايك ، سينغulanغ بورونغ ك داما دينك سسيدير . ؟ بوندن باشقا داياق بونكله بالذات بويوك جسم لطيفك رضاشي ياخود كنديسنه خاير ديهن جسم لطيفك غضب علامتلىرى ادرالك ايدر . »

بزم كي اولان نسلره كوره ، ياقوشلر كورونز موجودلرک سورناللر يدر ، كه اوندراك اراده لريني بيلديرلر ، و اونلردن متايزدر ، ياخود بالذات بو قوشلر كورونز ، تجسد ايمش وانسان حواسنىڭ قاورا ياما ياجى موجودلردر . آرالرندە ائتلاف ايده من اولان بو فكرك هر ايكيسى ده كرچك اولاماز : برينى تختاب ايتك لازم كاير . فقط داياق هم اونى هم بونى برابر قبول ايمنكده مشكلات كورمن . اونك تصورلرندە بو ايكيلىك يكدىكىرىنى اخراج ايمزلر . منطقى ايجاباتى ايكتىنجى درجه يه قويان بو كى اشتراكلىرى او بلا واسطه حس ايدر . او كا كوره ، بو شرطلىر داخلنده ، « وارلاق » ديمك « بر اصله اشتراك ايتك » ديمك در . قوشلر يوكسلىك عالمك كورونز موجودلر يدر . نته كيم بره زيليانك بورورلرى ، آرارالردر .

۳

بناءً عليه ، دایا قلرک معشری تصویرلرند مقدس قوشلر و قعه‌لری يالکىز اخباراً يېڭىلەنەن
قىلماز ، كذالك اوئلىرى حصوله كېتىر . قوشلر كورونىز موجودلرک سوزلرینك ناقللرى
اولمۇق حىشىتىلە و قعه‌لرە مؤثر اولورلر . ايمىدى ، مناجاتلر و دعاىلر بونلرە ايدىيلير ، بونلر بىر
عبداتك موضوعى اولورلر . كورولدىكى كى ، موسىي پرها م طرفىدن تصویر ايدىلەن اولان
بۇواقعه ، كذالك بورنهۇنك بىرچوچ قېيىلەلرند بولۇندىيى موسىي هوز و موسىي ماق دوغال
طرفلىرنىن كوسترىلىشدەر . فقط بونلر بۇواقعه يى باشقۇ تورلو تفسىر ايدىلر . بونلر موسىي
پرها م كى يىلىلىك نظرندە فال - قوشلرک ، و قعه‌لرک تابع اولدىيى سرى قدرتە
شائىنى اولەرق مالك اولدىيى دوشۇنۇلۇر . قوشلرە مخصوص اولان وظيفە صرف معبودلرک
خبرجىسى اولمۇقدن عبارتدر ؟ اوئلرە داها اهمىتلى بىررول اسناد ايدىلەن اولمۇق بىنوع سؤ
استىمالدر . » معبودلرە فال - قوشلر واسىطەسىلە ياقلاشىق و اوئلرلە مواصىلە تامىن ايتىك
اعتىادىنى ، بالذات معبودلرک آنجاق مېھم بىرصورتىدە آكلاشىلەن اولماسى واقعەسى ، واسع
مقىاسىدە اىضاح ايدر ؟ معبودلرە عبادت ايدن كىمسەلر اوئلرلە كىندىلىرىنىڭ صىقى و صىمىمى
برطرزىدە مناسبىتىدە بولۇندىيى حس ايمىز .

فال قوشلر يالکىز بىرمواصىلە واسطەسى تامىن ايدر كوزوكىز ، بىلكە كذالك ، خادتا ،
هر كى كىندى معبودلىنى روئىتىن منع ايدن بىرخائىلدر . بىرچوچ مىاڭىل احوالىدە اولدىيى كى
خبرجىلر و مىانجىلر خېرىلرک كىندىسىنە امىنەت ايدىلەن كىمسەنک اهتمامى خصوصىنە ، قومك
نظرندە فوق العادە براھمیت قازانىلر . قال - قوشلار آرقاسىنە معبود نظردىن قايىپ اولمۇق ،
ياخود بوكا ياقىن بىر حالە دوچار اولمۇق تېلکەسەنە معروضدر ، بالذات قوش عبادتىك موضوعى
اولمەيە ، دعاىلر كىندىسىنە ايدىيلير و حقىقتىدە آنجاق أولدىن خېرىرمك ياخود اخبار ايتىكدىن
باشقۇ بىرىشى اولمايان عاطفەتلەردىن درىغ ايدر بىرموجۇد نظرىلە باقىلەنەن صىرورت ايدر . »

موسىي هوز و موسىي ماق دوغال بىرچوچ دفعەلر بىر فىكىرە عودت ايدىلر . « بىزه اوئىلە
كلىوركە احتمال بىحالىدە كە نياھلر ، بوندىن اول قايانلردا كوسترىلەن اولان فال - قوشلرە
مىاسىدە و دعاىلرندە اوقادار فائىق بىر موقع ويرلىكە خېرىسى اولدۇقلرى معبودلر سونوك
بىحالىدە قالىلر . ايشتە بىصورتىلە بالي فلاقى (بىنوع شاهين) صوك صىنفە ارجاع ايدىلەن ،

واسمی هپسی طرفندن ده کیلسه بیله، یرچوق که نیاهلر طرفندن او نو تولمش اولان بر حرب معبودی یرینه آزچوق اقامه ایدلشدرا. »

ینه باشقا یرده « هر نه قدار که نیاهلر بالی فلاقیه کندیلرینی سوق واداره ایتمسی و برچوق ظهوراتده کندیلرینه یار دیم ایتمسی ایچین مراجعت ایتمکله، و اوکا امتنانلرینی بیان ایتمکله برابر، بونلرک دیکر قبیله لر کی اوئی پاپدیرمه بی تصور ایتدکارینی ظن ایتمه يورز؛ بونلر داها زیاده شاهینلری کندیلری ایله بالی پهنانلغ آراسنده بر خبرجی و بر متوسط تلقی ایدیورلر، بر خبرجی که او قدار معین او لمیان، بر اقتدار حصه سی اوکا تودیع ایدلشدرا. شبهه سز، عامیانه بر خطای، دیکر برچوق مؤمنلرده اولدینگی کی بونلرده دعالری واس-تغفارلری ایراد ایتمک ایچین اصل علوی موجودی او نو تدیرمش، ومنحصراً او نک توابعی، مشخص برشکل آل هرق، داها قولای تصورلرک موضوعی تشکیل ایتدیرمشدرا. که نیاهلر اوغورلی فاللری کندیلرینی حرکتلرندە جسارتلندرمک ایچین و قوع بولدینگی، واوغور سز فاللری ده اجتناب ایتمک ایچین دوستانه بر اخطار اولدینگی نظریله باقارلر. جوق ذکی بر که نیاه بکا دیدی که، اوکا کوره، شاهینلر کندیلرینی خبردار ایتمک ایچین بالی پهنانلغ طرفندن کوندریله کوندریله او نلردن بری او نلش اولدیلر، وبعضاً، که نیاهلره بالی پهنانلغ طرفندن کوندریله مش اولدقلری حالد کندی حسابلرینه ایشیتمک ياخود اجتناب ایتمک خصوصنده اخطارده بولنورلر. »

موسیو هوز و موسیو ماقدوغاللک بالذات مشاهده ایتدکاری واقعه دن چیقار دقلری تفسیر، چوق جاذب بر فرضیه در، و بوندن میدا به قویدقلری تمثیل احتمالی کوستره جك بر حاله قویه بیلیر. فی الحقيقة، برچوق دفعه لر، بونلر کور دیلر که برمعبود کندی او زا قلغنک جزاسنی کور دی، واونک عبادت ده انسانلر داها یاقین، داها مأنوس قبیله لرینه داها الوریشلی بسیط متوضطر طرفندن کندی موقعی قاپیلمش اولدی. فقط بوعومی اشارت دن بورنه ئورلیلرندە مشابه بر تکاملاک و قوع بولمش اولدینگی استنتاج ایده بیله جكمی يز؟ اکر فال - قوشلر بورنه ئوده انحصار ساده جه خبر جیلر و متوضطر او لمیه يه باشلامشلر سه، موسیو هوز و موسیو دوغال بونلرک ناصیل بالذات کندیلرینه دعا ایدیلیر و عبادت ایدیلیر قدر تر حالنے صیرورت ایده بیلدکلرینی پک ایي ایضاح ایدرلر. فقط مسئله بالخا -، بواسحاله نک حصول نه بر فرصت ظهور ایدوب ایتمدیکنی، و فال - قوشلرک وظیفه سنک بورنه ئوده بوکون اولدینگندن باشقا تورلو آکله شیلدینگی بر زمان موجود اولوب او لمدینگی بیلمکدر. هیچ بر وشیقه بونلری

آچىقىچە بىسيط خېرىلر اولەرق ھېيچ كۆستەمشىيدىر ؟ موسىو ھوز و موسىو ماق دوغال بۇنى ادعا ايتىمورلر. موسىو پەرھامك نقل ايتىدىكى شىيلر بويىلە بىرىشى دوشۇنمىور. نە دوقتۇر نیووازه ۋېس، نەدە ئىقەدن اولان دىكىر مشاھدلر بو خصوصىدە بىرىشى سوپلىمۇرلر. ايمدى، فرضىيە ھېيچ اولماز سە راست كەھ وضع اولۇنىشىدر. اوپىلە كۈزۈ كىوركە بو فرضىيە ابتدائى جمعىيەتلەك ذەنەنەتىندە بزم ذەنەنەتىمىزدە مشاھىدە اولنان و تىرىھلەر تىرىھلەر بولق خصوصىنەتكى چوق عمومى اولان ئەمایلەك و يەردەكى تلقىناتىدر.

نهایت، - موسیو هوز و موسیو ماق دوغالك فرضیه سنك علیمنه چیقان شی - هارده لان سایه سنده الده ایتدیکمز دایاقد لساننک مکمل صرفنده بز کوریور زکه فاللر اشخاص تلقی ایدلشلر در. « داهیانقلر - قوشلر ، ییلانلر ، الخ . طرفندن وجوده کتیریلن فاللر دایاقلره کوره بیتی (شیخصیتلر) در . بونلرک اقامتکاهلری بولوتلر دکر ندادر » ایدی ، بونلر موسیو پهرهامک بحث ایتدیکی « یوکسکده کی کورونمز موجودلر » له قاریشیور .

مهم بى تىشىت موضۇع بىحث اولدىنى وقت ، يوقارىيە كورولدىكى كېيى ، داها يو كىك سرى قىدر تىلردىن كىلىش بالذات اھمىيەتلى اولان بىر چوق فاللارى طو تىق ضرورىيدىر . اكىر بى فاللار كافى مقدارىدە ، و آرزو اولىنان صورتىدە ظھور ايمىزسە ، او نىتىدىن واز كچمك لازم كله جىكمىيدىر ؟ بى غايىيەنى بى طرف ايمىك اىچىن بورنەئۇ يىرىلىرى بى قدر تىل اوزرىينە مؤثر او لمە يە

لشیت ایدرلر . بو حالده ، استعمال ایتدکلری واسطه‌لرده دلک سری وصفی حائزدر .
چوق کره بر چوق مراسم ، مناسک ، ممنوعات لابد بر حال آلیر . مثلا ، قایانلرده
او سنه ا کیلمسی لازم کان بر تارلا انتخاب ایدیله‌جکی وقت «ا کر اوچ کون نظر فنده
مشئوم فاللره رعایت ایدمه‌مش اولورسه ، بو متعاقب صفحه‌یه چکمه‌یه بر جسارت ویرکه ،
اوده بوبوک اغاچلری ده ویرمک ، و اوده اقامت ایتدکلری ینه لابد اولان فاللری تحری‌یه
اونلری تشریک ایتمکدر . هې عائله‌لر بوبوک بالقونده قاپالی اوله‌رق اقامت ایدرلر ،
ياخود کندی خصوصی آپار تمانلرندە قالیلر ، و بوتون کون جیغـاره ایچهـرک
و قونوشـهـرق اوـتورـرـلـرـ . هـیـچـ بـرـ کـیـمـسـهـنـکـ چـیـقـمـاـیـهـ ، يـاخـودـ اوـلسـهـ ، اـنـجـاقـ
نـهـرـکـ کـنـارـنـدـنـ دـاـهـاـ اوـزـاغـهـ کـتـمـهـیـهـ مـأـذـونـ دـكـلـدـرـ ، بـوـنـلـرـدـنـ اـیـکـیـ کـشـیـ مـسـتـشـنـادرـ ،
لـاـقـیـ . ینـهـوـ نـامـیـ آـلتـنـدـهـ کـوـسـتـرـیـلـنـ بـوـ کـیـمـسـهـلـرـکـ وـظـیـفـهـسـیـ ینـهـوـ تـسـیـمـهـ اوـلـنـانـ بـرـ شـاهـیـنـیـ آـرـامـقـدـرـ .
بوـایـکـیـ کـشـیـ بـوـ تـحـرـیـاتـدـهـ نـهـقـادـارـ اوـزـوـنـ مـدـتـ مشـغـولـ اوـلـورـسـهـ اوـلـسوـنـ هـیـچـ بـرـ کـیـمـسـهـ
بوـنـلـرـیـ کـنـدـیـ اـسـمـلـرـیـهـ چـاـغـیرـهـماـزـ : بـوـ قـاعـدـهـنـکـ حتـیـ غـیرـ اـخـتـیـارـیـ اوـلـارـقـ اـخـلـالـیـ بـرـجـزاـ

ايله نجز يه ايديلىر . بعضى جماعتلرده فاللارى آرامەنك دوام ايتدىكى اوچ كون ظرفنده بو كيمسلرك أولرينه عودت ايته ملرى عادتدر . اورمانك آچيق محلنە ياقين بىرىدە ، اوزون اوتلرلە اور تولو واسع بىر محلدە بىر كوجوك قولو بىنما اولنور ، و فاصله لرلە قابوغنى صويدقلرى ايکى صيريق او قولوبەنك ياقينىه دىكىيلەرك اونك پەر ماشۇغ (تابو) اولدىني بىلدىرىلەن .

مقدس قوشلرلە تحرىياتىنە خصوصى بىر صورتىدە تخصيص ايدىلن ايکى كىشىنک اتحابى ، بونلرە عايدىدىپىرلە ، بونلرلە رعایتە مجبور اولدقلرى مەنۋات يىكى كىنەدە آيى بالغى آوندە موفقىتى نامىن اىچىن معتماد اولان مراسمى چوق ياقينىن خاطرلا تىر . استعمال اولونان اصوللاردا كى مىاثىلت ، تعقىب اولنان غايىدە كى مىاثىلتى انتاج ايته يى تامىن ايدر . يىكى كىنە يىلىلىرى بىر صورتىلە آنى باليقلرى اوزرىنه سەحرى بىر تأثير اجرا ايدوپ ، بىر تأثيرلە باليقلرى مطلقا كىندى آغلرىنه ياخود آغلرىنى صىم صىقى طوتىدقلىرى قاييقلرىنىڭ يانسە سوق ايدە جىكەنە اينانىرلە . قايالنلارده بويىلە شاهىنلەر اوزرىنه اونلرلى ميدانە چىقاراچق و اوغورلى بىر فال ، يعنى اونسىز تارلايى سورەنك بوشنىه اولدىني بىر معاوتى وجودە كىتىرە جىك سرى بىر تأثير اجرا ايتدىكلرىنىه اينانىرلە .

بو فاللاردىن بىر حصول بولدىيى ؟ درحال يىلى كىندى نظرىنده آرتق يالكىز قەرمان دكىل ، بلەكە ميدانە كلىش اولان نعمتىك دە عاملى اولان قوشە تشكىر ايدر . بوبرا متنان و ئىفيه سىدر كە يىلىلر بونى اصلا اھمال ايتىزلىر . « بىر اوغورلى فاللاردىن بىر هان هان فرق ايديلىر ايدىلىز آوجىلىر بىر آتش ياقارلار ، بىر آتش قوشلر و دىكىر حيوانلاردا مشهود اولان توجھلارىنىه قارشى اونلرلە شىكرانىدر . »

— « نەرك دىرسكىنى دونز دونمىز بىز بىردىن بىر توقف ايتكى . بىز پىشدارلاردىن بش قاييق ساحله ياناشىمش ايدى . دار بىر قوملىق ساحلە ، چوق مەتھىيچ بىر حالدە بىر چوق مەواربلىر بىر آتش باقىه يە ، ويونغەلرىنى بىر صىرىقلەرك اوزو فلغىچە تشكىل ايده جىك طرزىدە قابوقلىرى صىيرلىش اولان صىرىقلەر دىكىمە يە اوغراسىيورلىرى . چونكە اوغورلى بىر قوش صاغ طرفىن كورولىش ايدى ! . انسانلرلە خېرىنى عىيم اولان فال قوشلره اىصال ايده جىك امین بىر واسطە اولان ، آتش قوشلره يىلىلرلە اولان توجھلەرنىن دولايى اونلرلە كىندىلىرىنىه چوق منتدار اولدقلرىنى بىلدىرىدى . »

— او صباح ، نەرە دوغرو مىل ايتىش اولان بىر دال اوزرىنده يىلىلر طرفىن بورونغ يابو تسمىيە ايدىلن كوزەل بىر قوش كوردىك ... بوبداياقلەر طرفىن ، باخصوص ادبىات مجموعەمى — ٤

بونلر بر باش آوی سفری ایچین حرکت ایتدکلاری وقت بو قوشک ظهورینه اوغورلى
بر فال نظر ياه باقىلير . بو قوشه راست کلمك دائما مسعود بر حادنه اولدىغىندن، بىميانىدەكى
داياقلر حرمت اشارى اولماق اوزرە بر آن توقف ايمكلا كىمىزى بىندن رجا ايتدىلر ؟ بن دە
مع الممنونىه راضى اولدم . كورەك چكمەنی براقدىلر ، و بر قاچ دقىقە تاماً حركتىسىز ،
كورەكلەر هوادە اولەرق او يله جە طوردىلر ؟ صو كەشطار تالە كورەكلەر تىكرار صارلدىلر . « دوقۇر
نۇوانە وي زىعىنى واقعەنی مشاھدە ايمك فرستى بولىشدەر . « او نلربزم چوق ياقىنەزدە صاغ طرفدن
ابزىت ك اوتدىكى طويىدىلر . شو حالدە قوش او نلره اوغورلى برسياحت خېرىنى ويرىوردى .
عادتلىرىنە اتباع ايمش اولماق ایچين قىويىنفع ايرازك ضندالدىن چىقىمى و برجىغارە ایچىمى
لازم كىلدى . » (آتش قوشە يرلىيتك شىڭراتى اىصال ايدر .)

6

اجتماعی بذینه لرده کی تناقض ضروری نتیجه لری اولان بو تنوعلره اعتراض ایمکسزین معین آشاغی بر جمعیته ابتدائی ذهنیته خاص اولان ماهیت نه قادار چوق بولنورسنه، او جمعیت بزم فالله دائر یوقاریده مشاهده ایتدیکمز او صافی داها واضح اوله رق کوستره. فالی طوتولان قوشه یاخود حیوانه یالکیز ایی بر خبرک ناقلى اولمک حیثیتیله مناجات ایدلش دکادر؛ واژ چیله من اولان، و اوندن الده ایدلیسی لازم کان نعم و الطافک واھی اولمک اوزره اوکا دعا ایدیلیر، عبادت ایدیایر و شکر ایدیلیر. ایدی، بو ذهنیته کوره فال بسیط بر اشارت دکادر، همده بر سبیدر. یاخود، داها دوغروسى، جو کی احوالده ابتدائی ذهنیت اشارت ایله علت آراسنى تفریق ایمز، احتمال بو ذهنیته صرف اشارت اوله رق بر اشارت مدلولی یوقدر، مکرکی ابتدائینک کندی تصورنده کورونمز عالمک شأنیتلری اک آز علاقه‌لی اولمقدن دولایی اشارت واردر. شبهمسز، با خصوصی بعضی ابتدائیلو طبیعی اشارتدن پک ایی استفاده ایمه‌نی بیایلر. پک چوق کره، مثلا، طوبراق اوزرنده پک آز کورو له بیلیر معین بر کیمسه‌نک یاخود بر حیوانک ایزلرینی طانیق ایجاد ایدنجه، بروزمن تبدلی کشف واستدلال ایمک، الح ایجاد ایدنجه کندی مهارت‌لریله اور و پالیلری حیرت‌هه دوشور مشردر. فقط بوراده تجربه‌نک، تریه‌نک، هر کونیک قول‌لانه‌نک «Phénoménale» بونله ماؤس قیلدیغی ارتباط موضوع بحث‌اولور. بونله چوق «حائزه‌وی» بر حافظه، و دیکر بر چوق موضوع اولیان چوق فدرتلی بر دقت سایه‌سنده بونی یاپارلر. سری قوتلرک حضورینی کوستره اشارتلر موضوع بحث‌اولنجه اوندرک نسلرینک توجه‌لری تماماً باشقه بر حال آلیر. اشارتلر سری براهمیت اکتساب ایدرلر. آراق «اشارت» ایله «علت» اراسنى تفریق ایمک ممکن اولماز بو خصوصده فالله چوق کوزل برمثالدر. یوقاریده تدقیق ایدلش اولان عادته مخالف واقعه‌لرده دیکر مثاللاردر.

ابتدائینک نظرنده ایکی عنصردن فائق اولان هان‌کیسیدر؟ فال وقعيتی اولدن بیلدير و حصوله کتیرر، قوش اونک قهرمانی و فاعلیدر. فقط اونی حصوله کتیردیکی ایچین‌می اولدن بیلدير؟ یرقسه، عمومیله اعتقاد اولنده‌نی کی، اولدن بیلديریکی ایچین حصوله کتیردیکی می کوزوکور؟ بو حالده وهم، پک معلوم اولان بر روحیات قانوننک حاصله‌سی اوله‌جقدر: اصیل چوق اوزاقده و مخیله الده ایده من بر حالده اولورسنه، آرایه کیره‌ن و کیللری، اول امرده اوکا تخصیص ایدلش اولان تعظیماتی قبول ایدرلر. اکر بز کندی حیاتمزری تجربه‌منه کوره تنظیم ایدرسه‌ک بوصوك فرضیه‌نک پک طبیعی اولدینی کورونور.

فقط، بو فرضیه نک ابتدائی ذهنیت که فرضیه سیله تطابق ایده جک کوزوکز. فی الحقيقة، بوده نیته کوره اولدن خبر ویرمک فعلی حصوله کتیر مک فعلندن آیرلماز. بزم بوصو صده، اصل فال اوله رق کوردوکز شیلدن باشقا، بر چوق ویقه لریمز وارد ر. ایشته یکی فرانسے یرلیلرند «بز پک چوق قور فدق لری کونشک و آیک طوتولمسنی اونلره اولدن بیلدریدیکمز دن دولایی، بزم اونلره حاکم اولدیغمزی تخیل ایدرلر؛ تکون ایده جک اولان برشیئی اولدن بیلدریدکمی بز اوشیئک متصرف اولمش اولورز. ایشته، بو ملاحظه یه اتباع ایدرک، بونلر کندی بوعدا یلری حصول بلوب بولمه جغی، دوشمانلرینک نرده بولندیغی و نه قدار اوله رق کله جکلرینی بیلمک ایچین بزه مراجعت ایدرلر.»

«قامیچاتقاده یرلیلر بهاردن ویازدن دولایی قویروق صالحایانه تشکر ایدرلر، چونکه بهاری ویازی بوقو شلرک کندیلریله بولکده کتیردیکنه اینانیلر.» بوقویروق صالحایان قوشلری کذلک فال قوشلردر، واونلره ورودینی بیلدردکلری ایلک بهاری حصوله کتیر مک اقتدارینی عطف ایدرلر. پک چوق مقدارده بولنان بونوعدن بوتون واقعه لر، ابتدائی ذهنیته مأنوس اولان علیت انہوذجنه ربط ایدمک شرطیمه قولایجه تفسیر اولنور. مقدمه ایله تالیلر صره سندہ کی بر ارتباط تصوری مفقود اولدیغندن دولایی، کورونز سری قدر تدن کورونور اثرلره چکیش بلا واسطه و قوعه کلیر.

یرلیلرک آیک یاخود کونشک طوتولمسی ایچین تابع اولدینی هیئت شرائطی حقنده هیچ بر فکر لری یوقدر. فقط اونلر بیلیرلرکه بیاضلر مقتدر سحر بازلردر، او درجه که اقتدار لری اوچویه کلز: نیچن بونلرک بویولری کونشک اوزرینه، آیک اوزرینه تاثیر ایتمسین؟ فی الواقع پاپاسلر کونش و آی طوتوله سندک کوتی و ساعتی صحنه اولدن بیلدری یورلر. شو حالده اکر اونلری حصوله کتیر مه مش اولسہ لردی، ناصیل اولدن بیلدره جکلر دی؟ علی العاده و قوعه کله جک برواقعه نک معرفتندن عبارت اولان بر اولدن کشفک نه اولدیغی آ کلامق ایچین، معین بر زمانده و معین بر محلده، او واقعه نک ظهورینی انتاج ایده جک اولان ایکنیجی علت لرک ارتباطی آ کلامش اولمق لازم کلیر. فقط، اکر بو واقعه مدلولی تمامًا مفقود اولنجه اولدن بیلدره بیلن کیمسه نک حصوله کتیره ن کیمسه اولما مسنی تصور ایتمک چوق مشکل اولور، سری قدر تک کندی مقصد لرینی محروم طویش اولدینی حال بوندن مسـ تشنادر. ممائل ذهني بروتیره جنوبی آ فریقاده هر هانکی بر خاستالغی مهارتله تداوی ایدن و تشفیه ایدن بر قادری بیو جیلکله اتهام ایدر و ۲۰۱۰ ملہ تهدید ایدر. بو مهارتندن، خاستالغی

بو قادینك ويرديكى نتيجهسى چيقارىميش ايدى. اكىر او خاستالىنى كتيرمه مىش اولسىهيدى ، دفع اىتمىنى دە اوقادار اي زەدن بىلە جىكدى ؟ سرى تأثير موضوع بحث او لور او لماز بىلەكى اقتدار دن آيىرلماز ، و بىلەكىنك شرطى ايشه بو اقتداردر .

ايىدى ، موسىو هوز و ماق دوغالك يوقارىدە نقل اولمنان فرضيەسى يانڭز اصلسىز اولملقەن قالمیور : اشىيايى شائى اولان نسبتلىرىنىك عكىسىنە كوسىریور . مقدس قوشلەك و قايمى اخبار ايستىكلەرنى دۇلایى يېلىرى او وقايمى قوشلەك حصولە كتىردىكلىرىنە اينانمىش اولىيورلۇ دىكلىدر . بالعکس موسىو پەرھامك كوردوکى كېيى ، يېلىرى قوشلەك باشلانىيان تىشىلدە موافقىتى ياخود موافقىتسىزلىكى وجودە كتىرىدىكەن اينازىيرلۇ ، وايشتە بوندىن دۇلایى فاللەر و قووعەكەن جىك بىرىشىئى لايىخىطى بىرصورتىدە كوسىرەن اشارتىلدر . بىرصورتىدە فاللەم اولدىن كىشىف ، ھەم عەدد ، ھەمدە ضەندر . فالە اعتماد اولونبىلەر ، چونكە فالى طوتولىش اولان قوشلەر ياخود حيوانلار بالذات كىندىلىرى طرفىدىن كىندى پىغمەرانە اولان بىلەكىلىرىلە بىرلىك كىندى حسن نىتەلىرىنى و توجھلىرىنى اظهار اىتمىشلەر . او نىرە كىندىلەن تىشكەرلەر يېلىرىك امتىانى يالكىز اي خېرك مىزدە جىسەنە قارشى ايدىلەش اولمیور ، بلەك اول اىردى و بالخاسە موافقىتى تأمین ايدىن حامىلەر قارشى اولىيورلۇ .

ايشهتە ابتدائى ذهنیتە كورە فال اول اىردى علتىدە ، فقط ھەم دە اشارتىدە ، چونكە علتىدە . كىت كىدە بو ذهنیتە خاص اولان او صاف ضعيفلاجىقە ، علەتك سرى انۇدۇجى بو ذهنیتىدە حاكمى اولمەدن قالىر ، زمان و مکان كىيفى بىر صورتىدە حس ايدىلەش اولمقدن داها زىادە تصور ايدىلەش اولور ، و نهایت دقت كىت كىدە علتلىك و اثرلىك شىئى اولان صرەلەر ئۆزۈرىنە منعطف اولور . ناقابىل اجتناب بىر نتيجه اولەرق ، فال دە معشرى تصورلىرىدە بو تېدىللەرە اويمەيە باشلار . كىت كىدە علت اولمقدن صىيرىلەرق دە زىادە اشارت اولمەيە باشلار . اك نهایت ، حتى ناصىل اولوب دە علت اولەبىلە جىكى آرتق اكلاشىلماز .

بو ايىكى منتها وضعىت آراسىندا ، بىرچوق متوسطلىرى واردە . نفس كىت كىدە داها زىادە ايكەنچى علتلىر ملاحظەسەنە با غلاندۇجىقە فال دە ياواش ياواش كىندى قدرتى قايب ايدە جىكدر . فال كىندىسىندا آرتق سرى بىر قدرتىك تأثيرى دىكى ، بلەك بىر علتلىك و اوغلەك اثرلىرىنىڭ معىن بىرصرەسى نتىيجەلەنە جىك اولان و قعەنىك منكىشىف اولدىيەن بىراشارت افعولەسەنە كىت كىدە منحصر قالە جىقدەر . بونىكە بىرابر ذهنى بىراعتىياد كىندىسىن كىنەن يېرىنە كېچىك اولان بىر دىكى راعتىيادك او كىنەن بىر دېن بىر اصلە قايب اولماز . بالعکس ، بونىلەك آراسىندا ائتلافىتسىزلىق حس ايدىلەش اولمۇسىزىن ھە

ایکیسی ده اولدجه اورون مدت برابر قالیلر. حتی، اسکی اعتیاد یکیسی طرفندن تماماً ازاله ایدله مش اوله بیلیر. مثلاً بزم که یلیلر مزدن ری سطحی اولقه براو، قاباً بر طرزده کندی مخصوص لئک آزچوق اهمیتلی برصورتده مبذول او مسنت تابع از لدینی جوی، طبیعی، کیمیوی الخ. شرائطک ناصیل بر لشمنی لازم کله جکنی بیلیر. بونکله برابر مخصوص کذلک وبالخاصه سری قدرتک توجه و حسن نیتی سایه سنده اوله جغنه اینا نقدن ده فارغ اولماز. شبہه سز، کویلی آرتق بوقدر تلرک تأثیرینی نه بلا واسطه، نه زماندن و مکاندن مستقل، نه ده علی الخصوص یکانه بر عامل اوله رق تصور ایمزر. فقط، کویلی حالا سری قدر تلره، نزهه ده ایسترلرسه اوراده ایکنیجی علتلرک تسلسلنی نهایتلنديورمک اقتدارینی عصف ایدر.

ایشته بولیله جه، فللر، هر نه قادر بونلرده آرتق خصوصی بر علیت طاننامقله برابر قیمتلرینی محافظه ده دوام ایدرلر. و قویه کله جک شیئک اشارتی اوله رق قالیلر. هر نه قادر آرتق وقایعی حصوله کتیر میورلرسه ده ینه اونلری بیلدیرلر، ومادام که بیلدیریورلر، مادام که صادق خبرلردر، مقصدلرینی و حکملرینی بیلدیردکلری قدر تلر طرفندن الهام اولنان حرمته اشتراك ایدرلر. بومرحله ده، فالک تحریسی و نفسی دینی صفتی محافظه ایدر. بوندن مؤخر اولان بر دورده، بو حرمت خرافه پرستلکه منقلب اولور. بوصلاح بر اورو مجک کوردو کندن دولایی صوك درجه مکدر اولان قومش-ومن، اورو مجک «کدر علامتی» اولدینی ایچین اورو مجک اخبار ایتدیکی فلا کتک علی اوله جغنه اینا نماز. بونکله برابر اونک فلا کتی اخبار ایمسنی ایستر. بو تحسسه، فالک هم علامت هم ده علت اولوب، «علت» اولدینی ایچین «علامت» اولدینی زمانه عائد قدیم تصویرک مخلد بر بقیه سی داخل اولور. بو نوع اشارتلر یاواش یاواش کندی علیتلرندن صیریلرلر. فقط، کرچکدن علامت اوله رق قالدینی مد تجھه اونک اسکی سری قدر تلنندن بر اثر اوکا مربوط اوله رق قالیل.

لہوی بول — خلیل نعمۃ اللہ